

No 285.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Dyoskora M.
Piąt. św. Waleryana.
Sob. św. Ezebiasza B.
Niedz. św. Łazarza B.
Pon. Oczekiw. NMP.
Wt. św. Daryusza.
Śr. św. Teofila.

Wschód słońca godz. 8 m. 06
Zachód słońca godz. 5 m. 44
Dług dnia godz. 7 m. 38
Ubyło dnia godz. 9 m. 07

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 5 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 6.

Telefonu № 595.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 14 grudnia 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEŃ: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyraża (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rab. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honoraryum Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rab. za wiersz petitowy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3—4-ej po południu.

Kiedyś, będąc naiwnym, gustowałem w winie,
Dzisiaj cenię tylko koniak Szustowa jedynie.

3865

Teatr Popularny

Dzisiaj
8 m. 15 w.

„Bolesław Śmiały”

St. Wyspiańskiego.

Jutro
8 m. 15 w.

„Koniec Mesjasza”

historycz. sztuka
w 5-tn aktach
J. Żulawskiego.

Konstantynowska 16.

Towarzystwo Akcyjne Warszawskiej Fabryki Mebli Stylowych

Z. SZCZERBIŃSKI i S-ka

FILJA: Łódź, Nowo-Spacerowa № 27,

dom W go Schweikerta.

Stała wystawa mebli stylowych od najskromniejszych do najwykwintniejszych.

4005

Grand Ba - Kawiarnia

Jutro

3895

KULIBIANKI i RYBY.

Intrygi niemieckie.

„Nowoje Wremia”, badając prasę angielską i niemiecką w sprawach Persji, dochodzi do przekonania, że Niemcy „wychodzą ze skóry, aby poróżnić Rosję z Anglią. Prasie niemieckiej — pisze organ Suworina — dobrze wiadomo, że w tej chwili, kiedy niemieckiemu ministerium spraw zewnętrznych uda się rozerwać porozumienie, wiążące obydwa mocarstwa z wielkimi państwami Azji, Rosja nie będzie miała innego wyjścia,

jak pójść do Berlina i zgodzić się na wszystkie żądania, które mogą być podyktowane z Wilhelmstrasse.

Do tego wniosku doprowadza „Nowoje Wremia” porównanie urzędowej mowy Greya oraz tego, co pisał „Daily Telegraph” o sprawach perskich z głosami liberalizmu angielskiego i prasy niemieckiej.

O ile mowa Greya i artykuł zgadzającego się z nią „Daily Telegraphu” zyskują pochwały „Nowoje Wremia”, o tyle inne punkty widzenia wywołują w polityku Suworinowskiego dziennika lekceważenie, które „uwalnia go od konieczności zatrzymywania się choć trochę nad temi wykrzykami radykalnych świstków angielskich, które nie mogą mieć żadnego realnego znaczenia”.

„W Anglii — pisze „Nowoje Wremia” — jak w każdym kraju, oczywiście istnieją także lewicowo nastrojone klasy społeczne, dla których Rosja zawsze bywa straszidłem, a wspomnianie

o rosyjskim „knucie” — jedynym argumentem”. Dalej „Nowoje Wremia” oburza się na „Koelnische Zeitung” za jej korespondencję z Londynu o sprawach perskich.

„Shuster — cytuje „Nowoje Wremia” z „Koeln. Ztg.” — jest człowiekiem interesu, w wysokim stopniu doświadczonym i rzutkim specjalistą finansowym i posiadającym energię, właściwą synom swej ojczyzny. On już wiele korzyści sprawił państwu perskiemu. Persowie w każdym razie mówią o nim z zachwytem. „Nienawiść Rosji do Shustera objaśnia się w bardzo prosty sposób; Shuster jest pochodzenia żydowskiego”.

„Stąd zaczęła się przeciw niemu wściekła kampania. Shuster istotnie posyłał komisarzy angielskich do takich stron, które znajdują się w obrębie wpływów Rosji.

Gdyby on posłał rosyjskich urzędników w obrębie wpływu Anglii, to Anglia, naturalnie, by przemilczała, chociażby jej to nie było przyjemne. Ale rząd rosyjski natychmiast „zaczął stukać pięścią w stół”. Tego rodzaju zachowanie się wywołuje w Londynie, na całej linii i w szeregach wszystkich partij takie wzburzenie, że nawet dzienniki, zwykle broniące idei zgody rosyjsko-angielskiej, obecnie miotają pioruny i błyskawice przeciw dyplomacji rosyjskiej”.

Po tych cytatach w „Koelnische Zeitung” „Nowoje Wremia” oświadcza, że one dostatecznie charakteryzują dobrą wolę informacji, zawartych w korespondencji niemieckiej — poczem wyraża wyżej zacytowany pogląd, że „Niemcy wyłażą ze skóry, aby poróżnić Rosję z Anglią”.

Bachtjarowie.

Konstytucja perska wraz z wypędzeniem z Persji Mahometa Alego dokonana została w znacznej części, a nawet przeważnie przez bachtjarów.

Teraz przypada im w udziale rola bardzo ważna. Od tego, jakie stanowisko zajmą wobec wojsk rosyjskich i angielskich w Persji, zależy dalszy rozwój wypadków w tym nieszczęsnym kraju. Wodzem ich jest Sardar-Asad, postępowanie tego człowieka jako mającego olbrzymi wpływ na bachtjarów, samo przez się wpłynąć może na losy Persji. — Chodzi oczywiście głównie o to, czy bachtjarowie zorganizują gwałtowny opór Rosji, czy też będą dążyli do jakiegoś porozumienia.

„Utro Rossii”, stawiając te pytania, daje o bachtjarach i ich zamiarach następujące informacje, pochodzące od Achmed-beja.

Bachtjarowie mieszkają w prowincji perskiej Farsistanie z głównym miastem Ispahan.

Nazwa ich powstała tak: Dwieście lat temu, kiedy ten szczerp wykazał niebывалą dzielność w wojnie z Turcją, szach Mahmed-Hussein powiedział do głównego jego wodza: „Bach-jari-piard”, co znaczy „szczęście dopisało” i odtąd zaczęto

cały ten szczerp perski nazywać „bachtjarami“ — przyczem należy zauważyć, że „bacht“ oznacza szczęście, „ar“ — podtrzymanie, przyjaciela.

Pradziad szacha Nasr-Eddina, szach sułtan Achmed zabił podstępnie wodza bachtjarów Hussein-Mana, ojca znakomitego teraz wodza bachtjarów Sardar-Asada, który zdeponował Mahometa-Alego.

Po zabójstwie ojca Sardara-Asada aresztowano Sardar-Asada wraz z 15 bachtjarami w charakterze zakładników. I dopiero gdy babista Murza-Riza zabił okrutnego tyrana Nars-Eddina, — Sardarowi-Asadowi powiodło się uciec do Francji, gdzie oddał się studiom europejskim. Wróciwszy w r. 1909 do Persji, stanął na czele bachtjarów i zrzucił z tronu szacha-despotę. Wybrany potem przez medżyliś ministrem wojny, musiał wskutek intryg Sepachdara znów opuścić Persję i wyjechał przez Moskwę do Paryża.

Po jakimś czasie zdeponizowany szach wraca do Persji, rząd Mustafy-ul-Momalena upada i na czele rządu staje brat Sardara-Asada, Samsam-es-Saltane.

Z Ispahanu przybywa 7,000 bachtjarów i w przeciągu miesiąca rozbijają wszystkie siły wojenne eks-szacha, rozstrzelują głównych wodzów jego armii — Arszada-ud-doule i Raszydus-Saltane.

Wypędzwszy po raz drugi Mahometa-Alego, bachtjarowie osiągają dominujące stanowisko i tu się zaczyna ta podwójna polityka bachtjarów, która przyprowadziła ich do konfliktu z demokratami perskimi. Bachtjarowie zaczynają sprawować służbę policyjną w Teheranie, bronią domów reakcjonistów i stronników eks-szacha, rozpędzają zebrania ludowe i mityngi.

Kiedy zaś w ostatnich czasach zaczęły się zabójstwa reakcjonistów, bachtjar, premier ministrów Samsam-es-Saltane oświadczył w medżyliś, że wielu demokratów odpowie za to głowami.

Konflikt persko-rosyjski nastąpił w chwili wybuchu ostrej nienawiści pomiędzy demokratami a bachtjarami. Achmet-bej stawia wkońcu pytanie, czy wobec wspólnego niebezpieczeństwa bachtjarowie i demokraci się pogodzą i nie znajdują odpowiedzi.

Kursy Techniczne—przedzalnictwa, tkactwa, farbiarstwa i apretury W. KUJAWSKIEGO.
Informacje i zapisy w kancelarii od 8—10 wieczorem.
Nowo-Cegielniana 9. 3071r

Kilka uwag o zakresie naszych uczuć.

Czucie powstaje w nas za pośrednictwem pięciu zmysłów; wzroku, słuchu, powonienia, smaku, dotyku. Dwa pierwsze z nich zwiemy zmysłami wyższego, inne niższego rzędu.

Zmysł smaku, dotyku, a w części i powonienia wymagają bezpośredniego zetknięcia w ten sposób, że cząstki ciała stykają się z narządami zmysłów i wywołują w nich zmiany, dające nam uczucie pewnych stanów. Zmysły wzroku i słuchu działają w dal; zetknięcie ich z ciałami odbywa się za pośrednictwem falującego drgania powietrza. Im słabsze jest wtedy zetknięcie materialne, bezpośrednie, tem łatwiej obejmujemy dany przedmiot duchem, tem lepszy mamy nasz pogląd; sąd nasz zyskuje tu daleko szerszy zakres działania, aniżeli w razie odbierania pojedynczych wrażeń i kolejnego odczuwania stanów. Na tem polega ważność wyższych działań zmysłowych (oka i ucha) w zakresie fantazyi.

Wszelkie czucie nazwać można ostatecznie upodobaniem lub odrazą. Co nam się podoba, mile przyjmujemy, co nie, odpychamy. Co się podoba niższemu zmysłom, to jest przyjemnem, co obu wyższym, pięknem. Jeżeli zechcemy bliżej zbadać istotę upodobania w pięknie, okaże się, że jest ono czystem t. j. nie obudzonem wskutek zaspokojenia jakiejś potrzeby, lub osiągnięcia jakiegoś pożytku.

Nazywamy kwiat pięknym, czy on jest naszą własnością lub nie. Zadawaliśmy się widokiem jego; kształt i barwa podobają nam się, dlatego nazywamy go pięknym. Nie wiedząc, czy koń prędko lub leniwo bieży, czy da się ujeździć lub nie, zwiemy go pięknym, jeżeli jest dobrze zbudowanym. Piękno nie zważa na pożytek, ani na doskonałość, o ileby ta uznana być miała przez rozum. Gdy pytamy o piękność człowieka, nie-

977-422

ma mowy o jego dobroci, użyteczności, roztropności i t. d.

Do czystego upodobania w pięknie konieczna jest harmonia podmiotu z przedmiotem; ona to właśnie stanowi ich pociąg wzajemny, dążenie ku sobie, miłość piękna.

Przeciwny skutek wywiera brzydota. Nie podoba się; obudza wstręt; zamiast upodobania czujemy niechęć, odrazę. Widocznie brzydota jest przeciwną naszej istocie w zakresie uczuć. Piękność i brzydota są niejako biegunami przyciągając i odpychając nas od siebie.

Uczyńmy ogólny przegląd uczuć, biorąc za punkt wyjścia przyciąganie i odtrącanie piękna i brzydoty. Znajdziemy wtedy dwa punkty, w których pierwsze jak drugie znosi się tak, że wobec wpływu świata zachowujemy obojętność. Stan taki wywołuje z jednej strony powszedniość, nie mogącą czczą i nieważną treścią swego zjawiska rozbudzić w nas ani upodobania, ani odrazę, z drugiej straszliwość, wtrącającą nas w takie usposobienie, w którym wszelki sąd estetyczny ustaje.

Uzyskawszy te cztery pojęcia, moglibyśmy w wielu razach poprzestać na nich, ale posiadamy jeszcze uczucia pośrednie, z których najważniejsze wyliczymy.

Gdy piękność działa na nas w połączeniu z straszliwością, wtedy zjednoczone uczucia piękna i strachu wzajemnie ograniczają się; siła przyciągająca piękna działa z jednej strony, strach z drugiej. Powstaje stąd wzniosłość, która przeraża naszą istotę, nasze „ja“, kryjąc w sobie siłę, którą mogła nas przygnieść, gdyby się przeciw nam zwróciła. Z połączenia straszliwości i brzydoty powstaje przeraźliwość. W jej uczuciu kojarzy się strach ze wstrętem. Brzydota, dla której czujemy niechęć i odrazę, wolna jednak od strachu, zowie się płaskością. Piękno z powszedniością złączone stanowi powabność — wdzięk, który nas ku sobie przyciąga, ale nie ma jeszcze porywającej, harmonijnej wszechmocy piękna.

Uczucia, wywołane wrażeniem zmysłów, polegają się w uczucia istotne, a mianowicie piękno obudza w nas głęboką miłość, brzydota odrazę i nienawiść. Wzniosłość wywołuje uwielbienie, przeraźliwość wstręt, płaskość pogardę, powabność pociąg.

Wobec tryumfu piękna — w znaczeniu najszerszym — uczuwamy radość, wobec jego upadku smutek, i na odwrót, w obliczu zwyciężającej brzydoty, smutek, wobec jej pokonania, radość.

D-r. B. Łuczycycki.

Monopol mięsny.

Komisja do spraw miejskich Dumy państwowej, w której uczestniczy z ramienia Koła polskiego poseł ziemi warszawskiej Władysław Grabski, zaprojektowała między innymi, ażeby zarząd miast w Królestwie Polskiem przyznać wyłączone prawo na urządzenie i utrzymywanie rzeźni miejskiej, na ubój bydła dla ludności miejskiej, na urządzenie i utrzymywanie fabryk, spożytkujących odpadki mięsne, między innymi tłuszczę i szczenię, na suszenie i przechowywanie skór z ubitego bydła, a także na pobieranie opłat od przywożonego mięsa i ustanawianie wysokości tych opłat.

Przeciwko powyższemu projektowi wystosowali petycję do Koła polskiego pełnomocnicy cechu rzemieślniczego w Łodzi, panowie; Antoni Laskowski, Karol Wolff i Leon Szapiro, wykazując ciężkie szkody, jakie wynikłyby w razie, gdyby projekt zyskał sankcję prawodawczą.

Istniejące obecnie Towarzystwo akcyjne rzeźni centralnych w Rosyi i Królestwie polskiem, dziś już dąży do opanowania całego handlu mięsem. W Łodzi i Częstochowie, gdzie pobudowano rzeźnie ulepszone, wzięto je w dzierżawę na lat 40, nakładła opłaty na mięso zdrowe i ostemplowane urzędownie, dowożone z rogatki miejskich, przy czem nie obchodzi się bez szkan, bez rewizyj w mieszkaniach rzeźników i t. p.

Wszystko to, zdaniem petycyonaryuszów, dzieje się wbrew prawom obowiązującym. Gdyby jednakże projekt powyższy stał się prawem, natenczas upadłoby kilka gałęzi dotychczasowej pracy prywatnej rzemieślniczej, fabrycznej i handlowej, mianowicie rzemiosło rzeźnicze prywatne, fabryki przetworów tłuszczowych i fabryki skór, oraz prywatny handel bydłem, trzodą chlewną i mięsem; zamiast rzeźników samodzielnych, byłoby tylko parobcy towarzystwa akcyjnego.

Jednocześnie toż samo towarzystwo, posiadając monopol, nałożyłoby ceny ogromne na swoje wyroby i spowodowałoby ciężką drożyznę, z ogromną szkodą uboższej ludności.

Z tych wszystkich względów petycyonaryusze proszą, ażeby Koło polskie dołożyło usilnych starań celem niedopuszczenia do przejścia projektu w prawo obowiązujące.

(h)

Uchwała plenum Dumy państwowej w sprawie — bliższego wyjaśnienia.

Podczas rozpraw nad art. 6 projektu samorządu miejskiego dla Królestwa obszerniejszą dyskusję wywołała część pierwsza rzeczonego artykułu. Artykuł ten w redakcyi komisji brzmiał: „Bicie bydła na potrzeby ludności miejskiej, urządzenie i utrzymywanie rzeźni, zakładów mycia kiszek, topielni sadła, zakładów utylizacyjnych i miejsc do suszenia i solenia skór, w granicach miasta i należących doń gruntów, jest wyłącznem prawem samorządu miejskiego”. Jak wyjaśnił naczelnik wydziału gospodarstwa miejskiego, artykuł ten w redakcyi rządowej zawierał w sobie tylko wyszczególnienie specjalnego prawa, które jeszcze w r. 1867 ustanowiła dla miast Królestwa b. Rada administracyjna Król. Polskiego, i które głosiło, że urządzenie i utrzymywanie rzeźni stanowi monopol miast. Komisya Dumy oprócz rzeźni, wymieniła w tym artykule także zakłady mycia kiszek, topielni sadła i t. d., zaliczając je również do monopolów miast.

Po dłuższych przemówieniach za i przeciw takiemu monopolowi, Duma postanowiła głosować oddzielnie nad częścią pierwszą pomienionego artykułu, t. j. nad przepisem, że monopol miast jest „bicie bydła na potrzeby ludności miejskiej”. W głosowaniu tę część artykułu odrzucono 156 głosami przeciwko 54. Następnie głosowano nad pozostałą częścią artykułu i tę przyjęto większością głosów. Tym sposobem miasta w Królestwie mają mieć monopol urządzania i utrzymywania rzeźni, zakładów mycia kiszek, topielni sadła i t. d., lecz nie będą miały monopolu bicia bydła. Sam referent komisji Sinadino w mowie swej zgodził się na usunięcie z art. 6 pierwszej jego części, (a właściwie, pierwszych jego sześciu wyrazów), uważając, że były one zbyteczne i wprowadzały niepotrzebne wątpliwości, gdyż druga część tegoż artykułu wyraźnie głosi, że miasto ma monopol zakładania i utrzymywania rzeźni, a tem samem, monopol gromadnego bicia bydła, niezbędny ze względów sanitarnych.

KURRY PRASOWE.

— W Chersoniu nałożono 100 rb. kary na redaktora gazety „Kopiejka“ za artykuł o Beblerze, zmarłym burmistrzu oraz przedruk wzmianek o sędzię nad frakcją S.-D. II Dumy.

— Na mocy rozporządzenia komitetu do spraw prasowych polecono skonfiskować № 239 czasopisma „Polak-Katolik“, № 4 czasopisma „Zaranie“, oraz broszurę p. t. „Entuzjastka“.

Dnia 24 b. m. w nocy, z polecenia tegoż komitetu policya skonfiskowała № 309 „Słowa“ z dnia 10 listopada r. b. z artykułem p. t. „Tolerancya, czy prześladowanie“. Jednocześnie skonfiskowano „Kuryer Polski“ z tymże artykułem.

— Uchylenie konfiskaty. Przed kilkunastu dniami donosiliśmy o zarządzonej przez warszawski komitet do spraw prasowych konfiskacie numeru „Kuryera Porannego“, zawierającego artykuł w kwestyi wykupu przez rząd kolei warszawsko-wiedeńskiej.

Zgodnie z prawem, komitet do spraw prasowych decyzję swą przedstawił do zatwierdzenia warszawskiemu sądowi okręgowemu.

Sąd okręgowy odmówił zatwierdzenia konfiskaty.

Zebranie czeladników krawieckich.

W niedzielę, dnia 3 grudnia r. b., o godz. pół do 3 po poł., w domu p. Müllera, Mikołajewska 40, odbyło się zebranie czeladników krawieckich.

Zapisało się na członków 12 czeladników, zatem zgromadzenie liczy obecnie 79 członków.

Dział pośrednictwa pracy ulokował po warsztatach cechowych 18 pracowników igły; przeważnie przyjezdnych nieczłonków, z czego wynika, że pośrednictwo w pracy jest koniecznym czynnikiem w zgromadzeniu dla swoich i przyjezdnych kolegów po fachu.

Stan kasy wykazuje w gotówce, złożonej w kasie pożyczkowo-oszczędnościowej razem 644 rb. 3 kop., z tej sumy na nową chorągiew wyasygnowano 232 rb. 82 kop., w kasie u starszego pozostało 18 rb. 10 kop., a na ostatnim zebraniu wpłynęło 34 rb. 20 kop., zatem ogólna suma wynosi 696 rb. 33 kop., z tego rozchodu było 26 rb. 82 kop.

Przewodniczył obradom starszy Zgromadzenia, p. Lebioda, przy udziale podstarszego, p. Wiśniewskiego i starszego majstra p. Ch. Blina. Przewodniczący zaprosił na asesorów pp.: J. Rotcha i S. Łuszczyńskiego.

Porządek dzienny obejmował kilka wniosków w zarząd, które zebranie w większej części zatwierdziło, a mianowicie:

Unormowano czas zapomogi w chorobach członków; zapomoga w wypadkach chorób ma być wydawana przez trzy miesiące z zastrzeżeniem, że w szczególnych wypadkach chorób starszemu czeladnikowi służy prawo przedłużenia tej zapomogi według jego uznania i niezależnych okoliczności danej choroby członka. Postanowiono, że po półrocznej zaległości w opłatach składek szpitalnych, członek traci prawo do zapomogi i zostanie wykreślony ze zgromadzenia.

Wykreślony członek, wpisując się napowrót do Zgromadzenia, podlega wpisowemu i uważany jest w Zgromadzeniu jako nowozapisany.

Kwestyę własnego lokalu załatwiono w ten sposób, że Zgromadzenie płacić będzie rocznie komornego 60 rb., resztę zaś cech majstrów; lokal ma być wspólny lub też oddzielny, stosownie do umowy delegatów Zgromadzenia czeladzi z cechem majstrów, co rozpatrzy rocznie zebranie cechu majstrów, a co w imieniu tego cechu przyrzekł starszy majster, p. Blin.

Zaofiarowane Zgromadzeniu przez p. Przygodzkiego 10 rb., starszy czeladnik, p. Lebioda, przeznaczył na doraźne zapomogi dla przyjezdnych kolegów cechowych bez pracy, co zebrani przyjęli z uznaniem, przyczem załatwiono jeszcze kilka spraw bieżących.

Szeroko omówiono kwestyę nowej chorągwi, upoważniono zarząd do działania w tej sprawie i wyasygnowania 100 rb. a conto robót, przyczem wybrano dwóch członków do pomocy zarządowi w charakterze rzeczoznawców; są nimi pp.: Szydłowski i Pawlikowski. Nowa chorągiew będzie brała udział w uroczystości Bożego Ciała w roku przyszłym.

Na żądanie wielu członków Zgromadzenia zarząd poczynił starania u władz o pozwolenie na zabawę taneczną w roku przyszłym, w karnawale, dla członków, ich rodzin oraz wprowadzonych gości.

Przy niniejszej sposobności zarząd Zgromadzenia serdecznie dziękuje p. Szydłowskiemu za ofiarę w naturze na nową chorągiew, t. j. za przedmiot srebrny, wagi około pół funta, ofia-

rowany na emblemat, mający przyozdobić nową chorągiew.

Zarząd ma nadzieję, że przykład kolegi zachęci i innych kolegów cechowych.

(x)

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Stawiniora. Jutro Wolimira.

TEATR POPULARNY. (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Bolesław Śmiały” Wyspiańskiego. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem. Jutro „Koniec Mesyasa” Żuławskiego. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

KLUB RZEMIEŚLNICZY. Dziś (włok. Klubu) p. Lurie wygłosi odczyt na temat „Miasteczko żydowskie” podług Szoloma-Asza. Początek o godz. pół do 9 wieczorem.

ZEBRANIE. Dziś zebr. Sekcji pedagogicznej przy Stow. naucz. chrz. (w lok. Stow., Konstantynowska 5) o g. 8 w.

ODEON (Przejazd № 2). Dziś Tow. „Wiedza” urządza przedstawienie kinematograficzne dla młodzieży. Początek o godz. 4 po poł.

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Zielona 8), otwarte codziennie od godziny 4 po południu do 10 wieczorem; w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(d) Mianowanie. Alumn warszawskiego seminarium duchownego ks. Karol Niemira mianowany został nadetatowym wikaryuszem parafii Św. Anny w Łodzi.

(a) Z powodu świąt. Gubernator piotrkowski wydał rozporządzenie, ażeby wszelkie widowiska, teatry i t. p. miejsca zabaw, w sobotę dnia 23 i w niedzielę dnia 24 b. m. od godziny 5 po południu były zamknięte, opierając się na postanowieniu rzymsko-katolickiego konsystorza warszawskiego, że wigilia Bożego Narodzenia obchodzona być winna w dniu 23 b. m.

(a) Dostawy dla intendencji. Główny zarząd intendencji dla zaopatrzenia na termin 1913 roku w umundurowanie, obuwie, bieliznę i t. p. ustanowił następujące ilości materiałów: sukna na umundurowanie potrzeba 1,152,560 arszynów, na spodnie 976,325 arszynów, ciemnozielonego 1,078,491 arszynów, dla szpitali 128,011 arszynów, szarego na sznele 2,553,487 arszynów, sukna kolorowego (15 gatunków) 214,779 arsz. Nakoniec przygotowanie sukna lekkiej wagi różnego koloru 108,440 arsz. Przygotowanie płótna, tkanina wyznaczona w różnych rozmiarach: kolorowego sukna (15 werszków szerokości) 6 mil. 129,153 arsz., tkanin bawełnianych (16 werszkowych) 44,038,172 arsz., płótno do podszewki (8 werszkowe) 10,092,278 arsz., (16 wersz. szerokości) 683,453 arsz., (20 wersz. szerokości) 2,662,617 arsz., płótna na koszule (16 wersz.) 2,182,069 arsz., mięszany (15 wersz.) 55,562 arsz., plis 2,600 arsz. i flaneli błękitnej 1,716 arsz. Towaru skórzanego 1,492,939 sztuk. Kolder wełnianych 456,021 sztuk.

(a) Z przemysłu. Według doniesień Rosyjskiego konsula generalnego w Mukdenie, na rynku mukdeńskim ukazała się obecnie nowość, początkowo ciesząca się ogromnym popytem. Japończycy wypuścili na rynek chińskie podwiązki nazwane „tuj-daj” białego i czarnego koloru. Podwiązki te noszą i chińczycy obu płci, biała podwiązka obwiązuje bieliznę, a czarna wierzchnią odzież. Cena podwiązki czarnej szerokiej jest 25 centów, białej wąskiej 5 centów. Wzory tych nowych wyrobów manufakturowych znajdują się

w biurze oddziału informacyjnego dla handlu zewnętrznego w Petersburgu (Plac Dworcowy 8).

(a) Do Petersburga delegował magistrat inżyniera miejskiego p. Nebelskiego w interesach służbowych.

(d) Spis ludności. W ostatnim spisie ludności z winy urzędnika sumującego poszczególne pozycje wkradła się pomyłka, a mianowicie: wszystkich mieszkańców powinno być 512618, a nie 508508.

(x) Wspomnienie pośmiertne. W tych dniach zmarł w Rudzie pod Warszawą na nieuleczalną chorobę piersiową ś. p. Leon Bzowski, artysta dramatyczny Teatru popularnego w Łodzi. Był to aktor, jeżeli nie pierwszorzędny, to w każdym razie obdarzony wybitnymi zdolnościami.

Ś. p. Leon Bzowski urodził się w Warszawie 1879 r. i po ukończeniu szkoły dramatycznej przy Tow. muzycznym zaangażowany został do b. Teatru ludowego w Warszawie. Następnie pracował kolejno w dyrekcjach Puchniewskiego, Siemaskowej, Młodziejowskiej, Gawalewicza, Zaleskiego i Bolesławskiego, a ostatnio w Teatrze popularnym.

Pogrzeb odbędzie się w Warszawie.

(x) Ruch chorych. W szpitalu miejskim dla chorób zakaźnych i gorączkowych w tygodniu ubiegłym ruch chorych był następujący:

W dniu 4 b. m. było chorych na ospę 28, w tygodniu sprawozdawczym przybyło 15, wypisało się 11, zmarło 3, pozostało na kuracji w dniu 11 b. m. 29 chorych. Na szkarlatynę było chorych 9, przybyło 2, wypisało się 2, pozostało na kuracji 9. Na różę zachorował 1, przybyło 2, pozostało na kuracji 3. Ogółem w dniu 4 b. m. było chorych 38, w tygodniu sprawozdawczym przybyło 19, wypisało się 13, zmarło 3, pozostało w dniu 11 b. m. na kuracji 41 chorych.

(a) Osobiste. Sekretarz Łódzkiego Komitetu Handlu i przemysłu i Łódzkiego oddziału Towarzystwa popierania przemysłu i handlu, p. Władysław Wścieklica prosi nas o zaznaczenie, że obiegające po mieście pogłoski jakoby, ustąpił z zajmowanego stanowiska, są przedwczesne.

P. Wścieklica nosi się z zamiarem przeniesienia się na stałe do Warszawy, aby się poświęcić wyłącznie pracom na polu naukowym w dziale ekonomiczno-społecznym. Z chwilą przeniesienia się do Warszawy p. Wścieklica oczywiście opuści piastowane dotąd stanowisko, lecz, związany różnorodnymi interesami, nie zerwie stosunków z Łodzią; będzie od czasu do czasu dojeżdżał dla załatwiania spraw swoich.

(x) Nadużycie telefonu. W poniedziałek ubiegły, około godz. 1 w południe, w imieniu filii Łódzkiej firmy Krusche i Ender w Pabianicach wezwano do telefonu redaktora naszego pisma lub jego zastępcę, którego jakiś osobnik, mniemając się urzędnikiem wspomnianej filii, prosił usilnie o pomieszczenie wzmianki uzupełniającej wiadomości o kradzieży w firmie Krusche i Ender, oraz o ustąpieniu ze stanowiska zarządzającego filią.

Ponieważ pan ten zaznaczył z naciskiem, że firmie Krusche i Ender bardzo zależy na spiesznym uzupełnieniu wiadomości o kradzieży, notatkę podyktowaną nam przez niego przez telefon słowo w słowo wydrukowaliśmy we wtorkowym numerze „Rozwoju” w dziale kroniki bieżącej p. t. „Echa kradzieży”.

Około godziny 3 po poł. tegoż dnia, tenże sam pan znów imieniem Łódzkiej filii Krusche i Ender w Pabianicach prosił o dopełnienie wzmianki wiadomością, że oprócz weksli i przekazów, ocalały wszystkie papiery wartościowe i należało o wydrukowanie poprzednio podanej przez siebie wzmianki.

Z wczorajszego zaś ogłoszenia firmy Krusche i Ender wypływa, że jakiś indywiduum dopuściło się złośliwej mistyfikacji wszystkich pism Łódzkich i szło mu głównie o podanie fałszywej wiadomości o ustąpieniu zarządzającego filią Łódzką, którą dla pozorów tylko ubrał w szczególności uzupełniając wiadomość o kradzieży.

Ponieważ podobne nadużywanie telefonów przez ludzi złej woli zdarzało się już nieraz, niniejszem podajemy do wiadomości ogółu, że żadnych wiadomości, informacji, ogłoszeń i t. p., podanych telefonem, pod żadnym pozorem uwzględniać nie będziemy w przyszłości i prosimy, by w podobnych wypadkach zwracano się do re-

DOSTAĆ MOŻNA WSZĘDZIE

KALODONT

62-15

NIEZBĘDNY

Krem i Elixir do zębów

zbadany przez urzędy lekarskie.

Wiedeń 3 czerwca 1887 r. i Paryż 3 kwietnia 1890 r.)

Przy użyciu zęby pozostają czyste, białe i zdrowe.

dakcy listownie na papierze firmowym lub osobście.

Nadmieniamy przytem, że w zarządzie filii Łódzkiej firma Krusche i Ender żadnych zmian nie zamierzała wprowadzać i nie zamierza.

(d) **Wykrycie składu broni.** Żandarmerya w Sieradzu otrzymała wiadomość, że w Zduńskiej Woli w ogrodzie Michalskiego znajduje się skład broni.

Bezwzględnie delegowano silny oddział policji, który rzeczywiście znalazł we wspomnianym ogrodzie zakopanych 48 rewolwerów, w tej liczbie 20 brauningów, oraz kilka sztyletów i kilkadziesiąt paczek z nabojami.

Nikogo nie aresztowano, znaną zaś broń opieczęto i wysłano do Sieradza.

Przypuszczają, że broń tę zakopali rewolucyoniści w pamiętnych 1906—1907 latach.

(a) **Z „Koła Panien.”** Onegdaj, o godzinie 9 wieczorem, w lokalu przy ulicy Przejazd № 12, odbyło się zwołane w drugim terminie ogólne zebranie roczne Towarzystwa „Koła Panien.” W obecności 20 członkiń zagaiła zebranie prezesowa panna Stanisława Bernhardtówna.

Na przewodniczącą powołano pannę Stefanę Erbrichównę, która zaprosiła na asesorki panny Robakowską i Monitzównę.

Sekretarka panna Janina Wętkowska odczytała protokół z ostatniego posiedzenia zarządu z dnia 17 listopada r. b.

Następnie przewodnicząca zapoznała zebranych z działalnością „Koła” za rok 1910/11. Sprawozdanie to przyjęto i zatwierdzono.

W celu zasilenia skromnych funduszy instytucji, postanowiono urządzić bal w dn. 5 stycznia. Dla zorganizowania balu wybrano komitet, który porozumie się z zarządem, co do ułożenia programu zabawy, wynajęcia sali i t. p.

Stwierdzono, że istniejąca od dwóch lat biblioteka „Koła panien” nie cieszy się wielką frekwencją.

Dotychczas w czytelni „Koła” znajdowały się czasopisma „Bluszcz,” „Ster,” „Sfinks” oraz „Biblioteka Warszawska,” „Nowe tory” i „Przyjaciel dzieci.”

Z uwagi, że trzy ostatnie czytane są mało, postanowiono zaniechać dalszej prenumeraty, a zaoszczędzoną w ten sposób sumę przeznaczyć na kupno książek dla dzieci. Książki wydawane są dwa razy tygodniowo.

W dniu 21 grudnia uchwalono urządzić tradycyjną „Choinkę,” w tym celu zebrane są potrzebne składki wśród członkiń.

W uznaniu sumiennej i gorliwej pracy przyznano zarządzającej szwalnią tytułem gratyfikacji 25 rb.

Dokonane za pomocą tajnego głosowania wybory do zarządu dały wynik następujący: na prezesową wybrana została panna Stanisława Bernhardtówna (ponownie); na członkinie panny: Stefania Monitzówna, Władysława Karwowska, Janina Wętkowska, Janina Dmochowska, Zofia Robakowska, Stefania Erbrichówna, Janina Pałowska, Wanda Brukalska, Zofia Gajewiczówna, Marya Kosakowska i Anna Frydberżanka.

Do komisji rewizyjnej przez aklamację: pp. Jan Goebel, Stanisław Zgagacz i Jan Szymanowski.

(a) **Z Tow. krajoznawczego.** W niedzielę, d. 17 b. m. o godz. 4 m. 30 w lokalu Stowarzyszenia nauczycieli chrześcijan (Konstantynowska № 5) odbędzie się 6-te miesięczne zebranie członków Tow., na którym prof. A. Dobrowolski, znany spółtowarzysz Arctowskiego w wyprawach do bieguna południowego, wygłosi: „Znaczenie naukowe wypraw polarnych.”

(a) **T-wo pomocy dla niezamożnych uczniów szkoły handlowej kupiectwa Łódzkiej,** prosi za naszym pośrednictwem, ażeby osoby, które pobrały bilety na urządzone na rzecz Towarzystwa przedstawienia w teatrze „Odeon” zechciały wpłacić należności do kancelarii szkoły handlowej.

(a) **Ze Stowarzyszenia pracowników handlowych m. Łodzi.** Od wielu lat nie pamiętamy tak znacznego ożywienia, jakie zauważyć się daje w ostatnich dniach w Stowarzyszeniu Wzaj. Pomocy pracowników handlowych m. Łodzi.

Zarówno pod względem kulturalnym jak i towarzyskim rozwija się ono pomyślnie. Szereg odczytów, wieczorów towarzyskich etc. cieszy się znakomitą frekwencją. Okoliczność ta zachęca skrzętnych pracowników do dalszej pracy.

W sobotę d. 16 b. m. komitet dochodów niestałych z p. A. Lubotynowiczem na czele urzędu zabawę taneczną, urozmaiconą kotylo-nem i różnymi atrakcjami.

Należy się spodziewać, że i ta zabawa będzie miała powodzenie. Sprzedaż biletów idzie rażno.

(h) **Ze Zgromadzenia felczerów.** Wczoraj o godzinie 9-ej wieczorem przy ulicy Konstantynowskiej nr. 5 w lokalu własnym odbyło się w drugim terminie ogólne zebranie członków tego Zgromadzenia, w obecności asesora p. Stanisława Loga, pod przewodnictwem starszego p. Kinasta.

Pod obrady wzięto między innymi drażliwą sprawę nadużyć ze strony niektórych wdów po felczerach. Przepisy mówią, że wrazie śmierci męża razurę nadal może prowadzić wdowa, lecz pod zarządem młodszego felczera, na co winna wyjednać zezwolenie rady lekarskiej przy rządzie gubernialnym. Z chwilą zaś wyjścia za mąż lub śmierci, prawa wdowy upadają. W Łodzi jednakże są prowadzone razury wdowie, w wypadkach niedozwolonych przepisami, a nawet pod firmą osób trzecich, które nie mają do tego prawa. Na skargę urzędu starszych do rady lekarskiej rządu gubernialnego piotrkowskiego, otrzymano dnia 6 b. m. odpowiedź, tej treści, że jeżeli razurą felczerską wdowy zarządza młodszy felczer, winien być na znakach napis:

„Razura felczerska wdowy N. N. pod zarządem młodszego felczera N. N.”

Na zasadzie więc tego wyjaśnienia zebrani postanowili, żeby corocznie po 1 stycznia, młodszy felczerzy, zarządzający razurą wdowy, przedstawiali urzędowi starszych zaświadczenia policji, że wdowa żyje i nie wyszła za mąż.

(a) **Linia telegraficzna.** Rosyjski konsulat generalny w Erzerumie zakomunikował Oddziałowi handlu przy ministerjum handlu i przemysłu o pożądanym połączeniu rosyjskiej i tureckiej linii telegraficznej na granicy kaukaskiej.

Najodpowiedniejszą dla takiego połączenia, zdaniem konsulatu, jest linia Ketek—Karaurhan. Obecnie telegraf turecki idzie do Ketek, rosyjski zaś kończy się w Karaurhanie i przestrzeń rozdzielająca te dwa punkty nie przewyższa jednej wiorsty.

Konieczność połączenia wspomnianych linii telegraficznych uzasadniona jest tem, że teraz telegramy z Erzerumu do Rosji przesyłane są drogą Trapezund—Batum, co powoduje stratę czasu a taksa telegraficzna jest nadmiernie wysoka.

(a) **Plany zatwierdzone.** Piotrkowski rząd gubernialny zatwierdził plany następujące:

Maryana Kubiaka na budowę 2-piętrowego domu w Radogoszczu pod № 3 i Towarzystwa akc. fabryki farb anilinowych i produktów chemicznych na budowę domu w Zgierzu.

(d) **Z sądów.** Wczoraj sędzia pokoju XI-go rewiru rozpatrywał sprawę Wincentego Tuszyńskiego, oskarżonego o urządzenie szulerni w swej restauracji przy ulicy Zawadzkiej № 7. Naczelnik wydziału śledczego, robiąc rewizję łódzkich szyneczki, zastał o godzinie 3 w nocy w restauracji tej kilku młodzieńców, grających w „baccara.”

Na sądzie T. tłumaczył się, iż nie wiedział o tem, że goście grają w hazardową grę. Sędzia uznał winę T. za niedowiedzioną i od odpowiedzialności go uwolnił.

(a) **Zawieszenie wypłat.** Według „Kommersanta” zawiesiły wypłaty: w Samarze firma „Dom Handlowy A. W. Kosolapow i S. M. Ruszetnikow.” Wierzyciele zgodzili się na sprolongowanie na trzy lata z zaplaceniem do 14 grudnia r. b. 10% sumy długu. Wśród wierzycieli figurują i firmy łódzkie.

— Zgromadzenie wierzycieli zbankrutowanej świeżo firmy „I. M. Pejsachowa” w Moskwie, postanowiło upoważnić przysięgłego kuratora masy upadłości do przedsięwzięcia środków celem odzyskania towarów. Suma pretensyj wierzycieli dosięga 200,000 rubli.

— Zebranie wierzycieli S. A. Jelczyńskiego w Moskwie, którzy przedstawili pretensje na sumę 200,000 rb. (przy ogólnych pasywach 315,000 rubli), zatwierdziło bilans firmy na pierwszą połowę 1911 roku zamknięty cyfrą 830,000 rb.

— W Moskwie zawiesiła wypłaty firma wyrobów manufakturowych „E. M. Bruno.” Pasywa 100,000 rb. Firma istnieje od 1908 r. Brun

poprzednio był komisyjnerem w dziale sprzedaży towarów manufakturowych. Składy obecnie zostały opróżnione, a towar wywieziony całkiem niewiadomo dokąd. Ucierpiał firmy łódzkie i moskiewskie. Brun zbiegł zagranicę.

W Kielcach ogłoszono upadłość firmy „M. S. Wiszniewski.” Nałożono areszt na majątek ruchomy i nieruchomy.

(a) **Kary administracyjne.** Gubernator piotrkowski skazał właścicielkę domu przy ulicy Nawrot № 25, Amelię Szwarcową za nieprawidłowe prowadzenie meldunków na 15 rubli lub 3 dni aresztu.

Zarządzający fabryką Kürsta w Zgierzu podany pruski Artur Weber, oraz zamieszkały w Łodzi przedstawiciel firmy „Janowski” — Kobew — Szmul Natanson za noszenie rewolweru bez pozwolenia władzy skazani zostali po 15 rubli kary.

Rewolwery skonfiskowano.

(x) **Medalion.** W zeszłym tygodniu do sklepu zegarmistrzowsko-jubilerskiego Bańkowskiego (Przejazd nr. 12) zgłosił się jakiś nieznajomy i zaproponował kupno medalionu złotego, wysadzanego raucikami z literami. Pan ten po odbiór medalionu i należność dotychczas się nie zgłasza. Wobec podejrzeń, że medalionik ten oddawca mógł nabyć drogą nielegalną p. Bańkowski zwrócił medalion tylko temu, kto wylegitymuje się dokładnie, że jest jego właścicielem.

(a) **Zuchwała kradzież.** W magazynie gotowych ubrań męskich i damskich, oraz różnej konfekcji pod firmą „Holzschuer i Heise”, przy ul. Piotrkowskiej nr. 122, dokonano wczoraj rano zuchwałej kradzieży. Obezpani dobrze z rozkładem lokalu, złodzieje, przystawivszy drabinkę w sieni od strony podwórza do okienka w górnej części ściany, graniczącej z wejściem tylnym sklepu, dostali się do wnętrza ubieralni damskiej, skąd przez otwarte drzwi wtargnęli do składu towarów, a następnie do sklepu frontowego, Złodzieje gospodarowali długo. Spakowawszy zapasy ubrań, jako to: 12 zakietów pluszowych, kołnierzy skunksowych, futer, bluzek jedwabnych, mufek, gotowych ubrań itp., wartości 3000 rb., oraz rozbiwszy kasetkę (w której, na szczęście, nic nie znaleźli), złodzieje przez to samo okienko po drabince dostali się na dach domu i przeszli na sąsiednią nieruchomość nr. 120, gdzie budują oficynę. Jak wskazują ślady, złodzieje z lupem z dachu oficyny nr. 120 opuścili się po sznurze na dół. Stróż domu zauważył o g. 8 rano uciekającego złodzieja i zatrzymał go. Aresztowany wskazał swego współnika, przebywającego przy ul. Zakątnej. Część lupu znaleźli agenci policji śledczej; zwrócono go właścicielom firmy.

(d) **Aresztowanie fabrykantów.** Z rozporządzenia sędziego śledczego 5-go rewiru, p. Tapera, aresztowano fabrykantów ze Zgierza: Pinkusa B. Dawidowicza i Pinkusa I. Dawidowicza, oskarżonych o sfalszowanie weksli. Aresztowanych osadzono w więzieniu przy ul. Długiej.

(h) **Drobne ognie.** Wczoraj, o godz. 4 po poł., przy ul. Północnej nr. 12, zapaliła się belka pod podłogą. Ogień ugasili topornicy i oddziału straży ogniowej ochotniczej.

— Wczoraj, o godz. 4 min. 20 po poł., zawezwano straż ogniową na ul. Piotrkowską nr. 53, gdzie stwierdzono, iż palą się sadze; ugasili je kominiarze.

(a) **Kradzieże.** Z restauracji Pola, przy ul. Andrzeja nr. 51 skradziono rzeczy, należące do kelnera Antoniego Dziubińskiego. Złodziei aresztowano, a skradzione rzeczy znaleziono, według wskazówek, w mieszkaniu Maryanny Ber (Andrzeja 53) i Józefa Panuszewskiego (Andrzeja 53).

— Niewykryci złodzieje, za pomocą podrobionego klucza, skradli z mieszkania Bolesława Ciesielskiego (Widzewska 103) różne złote przedmioty, wartości 115 rb.

— Woźnica Josef Rozenblum odwoził na kolej fabryczno-łódzką 5 worki cytryn, należących do Moszka Tenenbauma, zamieszkałego przy ulicy DREWNOWSKIEJ nr. 24. Rozenblum dwa worki złożył w sali 3-ej klasy, jeden zaś zatrzymał i skrył się. Wkrótce go aresztowano i odstawił do 3-go cyrkułu policyjnego.

(x) **Pogotowie ratunkowe** w ciągu dnia wczorajszego między innymi wzywano do następujących wypadków:

— Na ul. Andrzeja nr. 47 Józef Dąbrowski, robotnik fabryczny, lat 64, zajmuje w suterynach mieszkanie, do którego prowadziła murowane schody, wczoraj niewiadomo w jakich okolicznościach, z samego wierzchu spadł głową na dół tak nieszczęśliwie, że pękła mu czaszka, okaleczył w kilku miejscach twarz i czoło. Pozostawiono go na miejscu w mieszkaniu własnym w stanie beznadziejnym.

— Dziś, o godz. 4 rano, w fabryce Schweikerta, przy ul. Średniej nr. 151, maszyna urwała dwa palce prawej ręki Józefa Kolanowskiej, robotnicy tejże fabryki.

(f) **Szalony pośpiech.** Miesiąc już z górą zarząd kolejek podjazdowych buduje na linii Łódź-Aleksandrów przy przystanku Żubardz poczekalnię. Jest ona tam bardzo potrzebna, zwłaszcza obecnie, w porze dżdżystej i zimnej.

ponieważ pociąg zatrzymuje się w polu bardzo daleko od domów mieszkalnych. W przeciągu miesiąca zbito z bali rusztowanie, dwa boki obito deskami, położono dach, tylnej zaś ściany do tej pory nie zakryto, nie położono podłogi, roboty zaś są wstrzymane.

Czy zarząd kolejek myśli zostawić w tym stanie niewykończoną poczekalnię. Myśl bardzo dobra, bo w poczekalni będzie dużo świeżego powietrza...

Taką prymitywną poczekalnię jak ta, którą miał zamiar postawić zarząd kolejek, można całkowicie zbudować w cztery dni. Obecnie pozostało roboty mniej niż na dzień. Chodzi o dobrą wolę.

(a) **Ospa** ukazała się wśród dzieci we wsi Brużyczka Mała, gminy Nakielnica w powiecie łódzkim, w domach Walentego Podsiadłego, Adolfa Krygiera i Piotra Wiśniewskiego.

Delegowano lekarza i felczera dla zarządzenia środków zaradczych.

(a) **Pożar** wybuchł onegdaj we wsi Wola Kazubowa, gminy Górki, w powiecie łódzkim, w zabudowaniach kolonisty Wilhelma Jeskego i objął dwa domy, stodołę oborę i szopy i zagrażał dalszemu szeregowi budynków, lecz zdolano go umiejscowić choć z wielką trudnością.

Wyszczególnione budynki spaliły się do szczętnie wraz ze znacznymi zapasami zboża i produktów żywnościowych.

Suma ubezpieczenia wynosi tylko 740 rb., straty zaś przewyższają 2 tys. rb.

(a) **Napad bandycki.** Na szosie pomiędzy Rozprzą a Piotrkowem, kilku kupców powracało z jarmarku, mianowicie: Jakób Semmel, Henoch Szenochowicz, Icek Fajans i Icek Goldfelm. Nagle napadło na jadących na szosie kilku bandytów, którzy pod groźbą śmierci zażądali wydania gotówki.

Ponieważ kupcy odmówili wydania pieniędzy, zostali silnie poturbowani i obrabowani z paruset rubli; następnie bandyci uciekli.

Dojechawszy do wsi Wola Krzystopolska, kupcy zawiadomili straż ziemską, która zarządziła niezwłocznie w okolicy, gdzie dokonano napadu, obławę i aresztowała dwa podejrzane indywidua.

(f) **Pożar** nawiedził w środę, o godz. 5 min. 45 po poł., dom Zengera w Pabianicach przy ul. Paska. Mimo natychmiastowego ratunku miejscowej straży ogniowej, spaliła się górna część domu, rzeczy lokatorów i bielizna na górze. Mieszkania parterowe ocalono. Pracę ratowniczą ukończono o godz. pół do 7 wieczorem. Straty dość znaczne.

SZTUKA.

(x) **Teatr popularny** (A. Mielewskiego Konstantynowska 16). Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś we czwartek odegrany będzie znakomity dramat Stanisława Wyspiańskiego p. t. „Bolesław Śmiały“.

W piątek „Koniec Mesjasza“ sztuka w 5 aktach J. Żuławskiego.

W sobotę po południu dla młodzieży po cenach najniższych „Dwie sieroty“ sztuka w 8 obrazach D'Ennerego.

Wieczorem zaś o godzinie 8 m. 15 ukaże się po raz pierwszy wspaniały dramat pośmiertny w 6 aktach a 12 odsłonach hr. Lwa Tołstoja p. t. „Żywy trup“.

Dyrekcja czyni wszelkie starania aby dzieło to wypadło jak najlepiej pod każdym względem. Współudział przyjmuje cały personel teatru z p. Mielewskim na czele oraz chór, liczący kilkanaście osób, który odśpiewa cygańskie pieśni w 2 akcie potrzebne do tła sztuki.

(x) **Z „Lutni“ łódzkiej.** A więc według podanej na tem samym miejscu zapowiedzi, w nadchodzącą niedzielę t. j. dnia 17 b. m., jakby ku pokrzepieniu ducha, świetnie usposobionego adwentową dołą i... posepną aurą, czeka członków „Lutni“ i jej przyjaciół niemała uczta artystyczna. Złożą się na nią bowiem takie siły jak: laureat ostatniego Turnieju Towarzystwa Muzycznego w Warszawie, artysta opery p. Jan Bajkowski (śpiew), wychowanka warszawskiego konserwatorium p. Frydberżanka (fort.) laureat konserwatorium warszawskiego, prof. p. Ksawery Sporzyński (wiolonczela), sympatyczna i zawsze tak szczerze oklaskiwana za jej występy artystyczno-dramatyczne w „Lutni“ p. Jadwiga

Ender - Zugajewiczowa (deklamacja) i nakoniec wyćwiczony i mile brzmiący w zespole chór „Lutni“ żeński z męskim.

Jezeli jeszcze dodamy do tego, że wymienieni artyści, jak nas informuje zarząd „Lutni“ nadzwyczaj bogate przesłali programy, to zebrana w niedzielny wieczór publiczność będzie miała sposobność choć przez kilka godzin zapomnieć o szarzyźnie codziennego życia łódzkiego i pokrzepić ducha prawdziwie artystyczną strawą.

(x) **Program VI koncertu popularnego Towarzystwa „Wiedza“.** W niedzielę 17 grudnia o godzinie 3 po południu w sali Domu Ludowego (Przejazd 34) odbędzie się VI koncert popularny Towarzystwa „Wiedza“. Bilety po 15 k. Garderoba bezpłatna. Programy po 2 grosze.

Część I. 1) Fr. Chopina: a) „Walc ges-dur“; b) „Marsz żałobny“ wykonała fortepianie p. K. Mittelstaedtowa. 2) J. Słowackiego: a) urywek z poematu „W Szwajcaryi“; b) urywek z „Podróży do Ziemi świętej“ wypowie p. K. Fiedler. 3) K. Kratzera: a) „Piosnka o piosnce“; b) „Skrzyпки swaty“ odśpiewa p. J. Słazka przy akompaniamencie p. Hip. Olszewskiego. 4) A. Wrońskiego: a) mazurek „Marzenia“; b) M. Hausera „Rapsodya węgierska“ na skrzypcach odegra p. W. Tymowski przy akompaniamencie p. H. Olszewskiego. 5) a) Blon'a marsz „Wiwat Europa“; b) Alletera gavot „Rokoko“ wykona orkiestra mandolin pod dyrekcją p. T. Goebła. Pauza 10 minut.

Część II. 6) a G. Rejhardt „Ucichł już gwar“; b Kierulfa „Góry norweskic“ odśpiewa chór męski Towarzystwa im. Chopina pod dyrekcją P. Szczepańskiego; 7) a Baumgarta „Idylla“; b Boma „Taniec elfów“ wykona na fortepianie p. Z. Szczepańska. 8) a Zelenkiego — „Dumka Janka“; b De Curtisa „Wróć do Sorento“ odśpiewa p. W. Machnik przy akompaniamencie p. K. Mittelstaedtowej. 9) a Goltermiana „Reverie“; b Z. Noskowskiego „Polonez elegijny“ odegra na wiolonczeli p. M. B... przy akompaniamencie p. A. Skulskiej. 10) Syrokomli a „Gawęda“; b „Stary kapral“ wypowie p. M. Rudnicki.

(a) **Z Tow. muzycznego im. Szopena.** Pierwszy koncert popularny, urządzony w ubiegłą niedzielę w sali Vogla, sprowadził dość liczne grono słuchaczy. Program był doborowy.

Usłyszeliśmy „Poloneza A-dur“ Chopina; Uwerturę z opery „Don Juan“ Mozarta; Walca „Triste“ Sibeliusa; Menueta „Pompadur“ Wachsa i Potpourri z operetki „Wesoła wdówka“ Lehara — w wykonaniu orkiestry symfonicznej Towarzystwa pod dyrekcją A. Brandta. Młoda drużyna artystyczna czyni ciągłe postępy, składając tem dowód sumiennego traktowania swego zadania. Gorące przyjęcie powinno być zachętą do dalszej, wytrwałej pracy.

Śpiew solowy miał przedstawiciele w osobach: p. Stępowskiego, który wykonał arję z opery „Verbum Nobile“ Moniuszki „Zawód“ Dworzaczka i „Skowronek“ Noskowskiego; oraz panią Pałaszewską, która z towarzyszeniem skrzypiec odśpiewała kilka pieśni, mianowicie „Cicha jak noc“ Böhmego i „Torno“ Densa, oraz z towarzyszeniem fortepianu kilka pieśni po francusku. Chór męski pod kierunkiem p. Z. Szczepańskiego odśpiewał à capella — „Morze“ W. Żeleńskiego i „Ucichł już gwar“ Reicharda.

Koncert niedzielny powiódł stę dobrze.

(x) **Z Harmonii.** Sobotni koncert Tow. muzyczno-dramatycznego w „Harmonii“ zapowiada się bardzo obiecująco. Bilety od wczoraj sprzedaje księgarnia p. Ciota przy ulicy Przejazd 14.

Na środę przyszłego tygodnia t. j. dnia 20 b. m. na przedstawienie w Teatrze popularnym zakupione przez „Harmonię“ wybrano bardzo wesołą o ożywionej akcji sztukę Molnara p. t. „W pogoni za wdowieństwem.“

Z WARSZAWY.

* **Koncert „Lutni“.**

Ulegając wielostronnie wyrażonym życzeniom „Lutnia“ warszawska przystępuje w dn. 20 grudnia r. b. (t. j. we środę przedświąteczną) w wielkiej sali Filharmonii do powtórzenia programu koncertu jubileuszowego na warunkach zwykłych koncertów „Lutni“.

* **Wiec budowlany.**

Redakcja „Wiadomości budowlanych“ zawiadamia nas, że projektowany wiec budowlany odbędzie się nie w Muzeum, lecz dzięki uprzejmości p. wiceprezydenta, Zaręby, w wielkiej sali ratuszowej, w nadchodzącą niedzielę o godzinie 4 po poł.

* **Kapitał zapasowy.**

Kapitał zapasowy miejski, umieszczony w 4 procentowej rencie państwowej, wynosił dnia 28 września r. b. 3,320,100 rb. wartości nominalnej. Z kapitału tego poczynione będą następujące wydatki: 439,000 rb. na budowę podjazdów na wiaduktach do III mostu, 27,295 rb. na kupno gruntu od nieruchomości № 2936 pod regulację lewego brzegu Wisły, 200,000 rb. na budowę muzeum miejskiego, 181,423 rb. na budowę nowego pawilonu i na przebudowę zabudowań gospodarczych na terytorium szpitala św. Stanisława i wreszcie 100,000 rb. na przebudowę urządzeń kanalizacyjnych i wodociągowych w Alejach Jeruzolimskich.

Ponieważ renta na powyższe roboty sprzedaną będzie przypuszczalnie po 93 za sto, przeto dla otrzymania na powyższe wydatki sumy ogólnej 948,318 rb. potrzeba będzie sprzedać renty za rb. 1,019,700 rb., wobec czego kapitału zapasowego w rencie pozostanie 2,300,400 rb. nominalnych.

* **Tow. żegluga.**

W nr. 189 „Zbioru praw i rozporządzeń“ wydrukowano ustawę warszawskiego Tow. akcyjnego handlu i żegluga.

Założycielami Towarzystwa są pp. Stefan ks. Lubomirski, Stanisław Pietraszkiewicz, Edmund Krzyżanowski, Antoni Gintowicz, Kazimierz Strumiłło, Wiktor Matyjewicz, Maciej ks. Radziwiłł, Adolf Wolski i Michał Beniślawski.

Celem Towarzystwa jest organizacja i rozwój ruchu towarowego i osobowego na Wiśle. Kapitał zakładowy wynosi milion rubli.

* **Porządki w kancelaryi oberpolicmajstra.**

Wobec częstego spóźniania się do biura wielu urzędników kancelaryi oberpolicmajstra, w wydziałach tej instytucji zaprowadzono książki, do których winny być zapisywane nazwiska spóźniających się urzędników, oraz podawane przyczyny spóźniania.

* **Olbrymie sprzeniewierzenie.**

Przed kilku dniami, jak doniosły lakoniczne zawiadomienia w ogłoszeniach, wykryto w jednej z poważniejszych u nas firm gałęzi papierowej (Tow. akc. częstochowskiej fabryki tapet i papierów kolorowych — Sienna 2a), olbrymią defraudację 50,000 rb., popełnioną przez jednego ze współpracowników. Na tak wielką sumę złożyło się w ciągu trzech lat, inkasowanie przez obdarzonego zaufaniem pracownika rachunków od klientów, a następnie fałszowanie dowodów kasowych.

Jak się obecnie okazało, inkasent przy wypłacaniu robotnikom zarobków, fałszował książki rozrachunkowe, podpisane przez nich „in blanco“, samowolnie pobierał kaucyje, fałszował rachunki dla klientów i podnosił sumy na ich pokrycie na mocy sfałszowanej plenipotencji rejentalnej w Banku państwa, w kasie zarządu gubernialnego i t. d.

Defraudant znany był w kołach „złotej młodzieży“, z którą trwonil po kilka tysięcy rubli miesięcznie. Znają go również bywalcy klubów karcianych i „dobroczyńcy ludzkości“, u których, mimo defraudacji, zadłużył się po uszy. Ofiarą padli również liczni kupcy warszawscy.

Firma przez tydzień wstrzymywała się z oddaniem defraudanta w ręce policyi, nie puszczając w pierwszej chwili, aby oszustwo dosięgało tak znacznej sumy.

Uroczystość koronacyjna w Delhi.

Król Jerzy V ogłoszony został formalnie w Delhi cesarzem Indyi. Uroczystość odbyła się z całym przepychem wschodnim; ulice zapełniały dziesiątki tysięcy widzów. Książęta indyjscy przybyli w powozach, z ozdobami złotymi i srebrnymi. Król i królowa opuścili obóz wojsk o godzinie 11 i pół i wyruszyli pod eskortą wojska na „durbar“. Gdy przybyli przed namiot cesarSKI, powitał ich wicekról Indyi, lord Hardinge.

Połączone orkiestry wojskowe odegrały hymn narodowy. Para królewska wstąpiła na wzniesienie nad którym rozpostarto baldachim złożony. Wzniesienie ustawione było pośrodku olbrzymiego amfiteatru.

Król rozpoczął uroczystość durbaru przez mowę, która przyjęta została okrzykami entuzjastycznymi. Orkiestry odegrały marsza koronacyjnego. Następnie herold odczytał manifest koronacyjny, podczas którego para królewska stała przed tronami. Po manifestie wybuchnęły znów okrzyki na cześć króla.

Lord Hardinge ogłosił szereg aktów łaski królewskiej z okazji uroczystości koronacyjnej. Wśród tych aktów jest dar pięciu milionów rupii na cele oświaty ludowej, dary pieniężne dla pomniejszych urzędników i żołnierzy oraz ułaskawienie różnych kategorii skazanych. Następnie para królewska odjechała przy dźwięku trąb i przy okrzykach ludności.

Na krótko przed skończeniem durbaru król ogłosił, że siedzibą rządu indyjskiego będzie od teraz Kalkuta, lecz Delhi.

Ostatnia poczta.

— Korespondent paryski „Neue fr. Presse” przewiduje na pewno rychłe ustąpienie gabinetu Caillauxa. Dnia 14 grudnia odbędzie się narada nad traktatem marokańskim, który będzie przyjęty zapewne bez dyskusji, ale dyskusja bardzo ostra rozwinięta się potem na tle interpelacji. Mianowicie Clemenceau wystąpił ostro przeciw traktatowi, dowodząc, że Francja zupełnie niepotrzebnie ofiarowała Niemcom korzyści terytorjalne, kiedy jeszcze za jego ministerium Niemcy złożyły deklarację zupełnego „désinterressement” w Maroku.

Ta rewelacja wywołała w izbie takie wrażenie, że gabinet Caillaux absolutnie wobec tego się nie utrzyma. Przewidują, że na krótki czas przyjdzie gabinet przejściowy, a później znów powróci do władzy Clemenceau.

— Październikowcy na ostatnim posiedzeniu zdecydowali się głosować za przejściem do czytania według artykułów projektu chełmskiego.

— Z Berlina donoszą; W uzupełnieniu wczorajszej depechy z Wiedna, w której donoszono, że jeden z członków tamtejszych Koła polskiego konferował z austriackim ministrem spraw zagranicznych, hr. Aehrenthalem, w kwestyi odłączenia Chełmszczyzny, żądając powołania się na uchwałę traktatu wiedeńskiego z r. 1815, otrzymała dziś „Vossische Ztg.” telegram uzupełniający, że min. Aehrenthal, wysłuchawszy propozycji posła do parlamentu i członka Koła, miał odpowiedzieć wymijająco w ten sens:

Osobiście współczuję z panem i z rodakami pańskimi; jednakże interweniowanie Austrii w sprawie Chełmszczyzny jest rzeczą niemożliwą, ponieważ kwestya ta jest interesem wewnętrznym państwa rosyjskiego.

— Namieśnik Galicji polecił starostom, aby nie dopuszczali do wieców w sprawie chełmskiej.

— Donoszą z Wiednia, że komisja parlamentarna Koła polskiego obradowała długi czas nad sprawą chełmską w obecności pos. Sliwińskiego, który domagał się wniesienia interpelacji. Obrady były ściśle poufne.

Wojna turecko-włoska.

Medyolan, 13 grudnia (wł.) Z Erytrejskiej kolonii włoskiej nad morzem Czerwonym donoszą, że tamtejsza władza włoska wysłała do Trypolisu batalion, złożony z tuziemców, celem rekonoskowania pozycji górskich w okolicy Trypolisu.

Rzym, 13 grudnia (wł.) Z powodu wyczerpania kontyngensu rezerw, włoska władza wojskowa przedsięwziąć zamierza powołanie rekrutów z roku następnego.

Rzym, 13 grudnia (wł.) Z Suez donoszą: Włoski krążownik „Piemont”, należący do eskadry morza Czerwonego, zawiadomił władze portowe w Suezie, że w porcie tamtejszym znajdują się 3 tureckie okręty wojenne oraz transportowce. Komendant krążownika wezwał władze portowe do zmuszenia okrętów tureckich do opuszczenia portu w przeciągu 24 godzin; w przeciwnym razie będzie zmuszony apelować do swych dział okrętowych.

Trypolis, 13 grudnia (wł.) Generał włoski Passarelli, ciężko raniony w ataku na pozycję turecką pod Ainzarą, zmarł w dniu wczorajszym.

Konstantynopol, 13 grudnia (wł.) Tureckie władze miejscowe doszły do przekonania, że pomiędzy licznymi podżegaczami do wzniesienia pożarów i podburzania do wszelkich czynów gwałtownych znajdują się przebrani oficerowie włoscy, umyślnie w tym celu wysłani przez rząd włoski. Policja turecka jest na śladzie sprawców, skutkiem czego nastąpiły liczne aresztowania osobistości podejrzanych.

Konstantynopol, 13 grudnia (wł.) Skutkiem ponownego odkrycia przesyłek bomb i materiałów wybuchowych, wszystkie gmachy publiczne i rządowe znajdują się pod wzmocnioną strażą wojska i żandarmeryi.

Kair, 13 grudnia (wł.) Wielki wezyr telegrafował do rządu egipskiego, że na mocy dekretu sułtana uznano Solum za terytorium Egiptu a nie Trypolisu, wobec czego operacje włoskich na wodach Solumu będą uważane za przekroczenie neutralności Egiptu.

Rewolucja w Chinach.

Szanhaj, 13-go grudnia. (P.) Znaczna część chińczyków obcina warkocze, wielu zamienia odzież chińską na europejską.

Otwarcie konferencji pokojowej oczekiwane jest w najbliższych dniach.

Pekin, 13 grudnia. (P.) Dla prowadzenia rokowań pokojowych ze strony republikanów wyznaczony został Wutinfan. Warunki republikanów są następujące: wydalenie dynastji panującej, zabezpieczenie rodziny cesarskiej i ludzkie obejście się z mandżurami.

Pekin, 13 grudnia. (P.) Sześciu rewolucjonistów aresztowanych w koncesyi austriackiej w Tsientsinie, będą wkrótce wypuszczeni na wolność.

Wojsko rządowe w Szansi otrzymało polecenie powstrzymania się od działań w czasie zawieszenia broni.

TELEGRAMY.

Petersburg, 13 grudnia. (P.) Prezes Dumy państwowej otrzymał zawiadomienie od sekretarza komitetu fundacyi Nobla, że wysłał 30 egz. okólnika komitetowego dla rozdania między członków Dumy. Stosownie do tego okólnika członkom izb prawodawczych i związku międzyparlamentarnego przysługuje prawo wskazywania kandydatów do nagród Nobla na r. 1912.

Petersburg, 13 grudnia. (P.) Główny zarząd sztabu generalnego opracował wniosek co do przeznaczenia pół miliona rubli na wydatki, związane z obchodem 100-letniego jubileuszu wojny w r. 1812.

Petersburg, 13 grudnia (wł.) Dziś odbyło się bardzo burzliwe posiedzenie w radzie miejskiej. Rozważano znany wniosek przeznaczenia rb. 25,000 z funduszy miejskich na pomnik dla Stołypina w Petersburgu.

Posiedzenie przeciągnęło się do godz. 1 po północy.

Ostro występowała opozycja, twierdząc, że Petersburg nie ma pomnika Aleksandra II, a tymczasem pragną upiększyć stolicę pomnikiem dla człowieka, który przyniósł Rosyi wątpliwą korzyść.

Inni zwracali uwagę, że patryoci niegdyś zbierali składkę dla Stessla, a co wynikło—wiadomo.

Wniosek wzniesienia pomnika Stołypinowi cofnęli inicjatorowie.

W zakończeniu rada miejska większością 56 przeciwko 52, przy trzech wstrzymujących się, przeznaczyła rb. 25,000 komitetowi kijowskiemu.

Rewel, 13 grudnia. (P.) Drugi dyrektor fabryki celluloidu, Osse, zbiegł, zabierając z kasy rb. 60,000.

Kijów, 13 grudnia. (P.) W Berdyczowie wykryto potajemną fabrykę tytoniu.

Berlin, 13 grudnia (wł.) Z Wilhelmshaven telegrafują: wielką sensację wywarło odkrycie pierwszego w Niemczech wypadku sabotażu, dokonanego w Wilhelmshaven przez marynarza

niemieckiego, należącego do załogi pancernika „Posen”. Marynarza aresztowano w chwili, gdy odkręcał zamki u dział dalekonośnych i wrzucał je w morze.

Paryż, 13 grudnia (wł.) Gazety tutejsze donoszą, że ministerium wojny i marynarki zarządziły silne wzmocnienie garnizonów na północy państwa i zarazem natychmiastowe udoskonalenie fortyfikacji nadmorskich w porcie Dunkierki.

Zarządzenia te stoją, jak się zdaje, w związku z powiększeniem się siły zbrojnej w Niemczech.

Londyn, 13 grudnia (wł.) Krążownik niemiecki „Berlin”, który od kilku miesięcy pełnił straż w porcie marokańskim Agadiru i wraz z łodzią działową „Panther” wywołał w sposób tak bardzo zaostrzony długotrwałą i niebezpieczną kwestyą marokańską, przepływał wczoraj, powracając na wody niemieckie, przed portem w Spithaed, zamieniając sygnały powitalne ze statkiem angielskim „Victory”.

Wiedeń, 13 grudnia (wł.) Sprawa kanałów Galicji, będąca powodem tak długich i bezskutecznych układów z rządem, wejdzie w fazę urzeczywistnienia jeszcze w ciągu b. miesiąca. Prace nad wybiciem kanału z Krakowa do granicy Śląska austriackiego rozpoczną się niebawem, a rozpoczęcie inaugurowane zostanie uroczyste, w obecności 3 ministrów i przedstawicieli władz królewskich.

Londyn, 13 grudnia (wł.) Dzisiejszy „Times” donosi z Konstantynopola: Z powodu kwestyi perskiej panuje chwilowe napięcie pomiędzy Rosyą a Turcyą. Położenie w Azji Mniejszej poważne. Turcyja mobilizuje pośpiesznie swe korpusy w Azji Mniejszej.

Wiedeń, 13 grudnia. (P.) Ogłoszono reskrypt cesarski o zwołaniu w Wiedniu delegacyi na dzień 28 b. m.

Waszyngton, 13 grudnia. (P.) Skutkiem decyzji republikańskiego komitetu narodowego 18-go czerwca 1912 r. odbędzie się w Chicago zjazd partyjny w celu wybrania kandydatów na prezydenta. Wzrasta nastrój przeciw powtórnemu wybraniu Tafta. Przedstawiciel stanu nowojorskiego wniosł do parlamentu interpelację co do kontraktu Shustera z rządem perskim, jak również co do rozporządzeń, poczynionych do obrony Shustera jako obywatela amerykańskiego.

Sofia, 13 grudnia. (P.) Na granicy tureckiej w pobliżu Tymryszu wynikła wymiana strzałów między posterunkami. Jeden turek zabity, jeden raniony, dwóch bułgarów ranionych.

Nastrój między obu stronami jest bardzo wrogi.

Wiedeń, 14 grudnia. (P.) Z powodu zajścia we Lwowie ministerium spraw zagranicznych zawiadomiło poselstwo rosyjskie o wynikach śledztwa przeprowadzonego przez namiestnictwo galicyjskie z rozporządzenia ministerium spraw wewnętrznych. Ustalono, że rozbito dwie szyby w części mieszkalnej domu konsulatu, herb nie ucierpiał. Dalsze wybryki demonstrantów uniemożliwione przez środki zastosowane przez policję. Jeden z demonstrantów aresztowany i oddany pod sąd. Ministerium spraw zagranicznych obiecało dalej prowadzić surowe śledztwo dla wyjaśnienia sprawy i ukarania winnych.

Z ostatniej chwili.

Paryż, 14 grudnia (wł.) Wczoraj rozpoczął się tutaj proces rozwodowy małżonków Langeron. Wyrok ma zapaść za 8 dni.

Londyn, 14 grudnia (wł.) W izbie niższej odpowiedział wczoraj Churchill na interpelację konserwatystów, że flota angielska jest stale zaopatrzona w komplet węgla i amunicji i jest gotowa w każdej chwili do działania.

Lizbona, 14 grudnia (wł.) Rząd postanowił sprzedać wszystkie kosztowności, znajdujące się w pałacach królewskich. Wśród klejnotów znajdują się okazy olbrzymiej wartości. Odnośna ustawa ma być niebawem przedłożona parlamentowi.

Berlin, 14 grudnia (wł.) Zaledwie zakończył się proces o szpiegostwo przeciw Szulcowi, już niebawem rozpocznie się w Lipsku przed sądem Rzeszy nowy, przeciw adwokatowi angielskiemu Stevartowi. Termin nie został jeszcze oznaczony.

Berlin, 14 grudnia (wł.) Wczorajszy wyrok sądu Rzeszy w Lipsku na szpiega angielskiego, Szulca, wywołał w całym Niemczech ogromne wrażenie. Prasa niezależna podkreśla proces ten, oświetlający plastycznie system ustroju wewnętrznego Niemiec, które szczyły się dotychczas opinią państwa moralnego i poczucia obowiązku. Taka niesłychana korupcja inżynierów i urzędników państwowych, jaką ujawnił proces, musi wzwołać bardzo smutne refleksje.

Hamburg, 14 grudnia (wł.) Sprawa aresztowanego za szpiegostwo na rzecz Anglii policyanta Gausza, który zbiegł z więzienia, zaczyna przybierać skandaliczne rozmiary. Okazuje się, że rząd angielski otrzymał dokładne plany wodociągu w Wilhelmshaven, oraz fortyfikacji. W aferę tę wmieszanych jest kilka osób z wyższej inteligencji.

Konstantynopol, 14 grudnia (wł.) W tutejszych kołach rządowych sądzą, że pomiędzy Turcją a Rosją dojdzie niebawem do porozumienia na tej zasadzie, że Rosya nie poruszy więcej sprawy Dardanelów, a wzamian za to otrzyma pozwolenie na przejazd okrętów handlowych, nawet w razie zamknięcia cieśniny.

Katowice, 14 grudnia (wł.) Poseł ks. Janowski zawiadomił komitet wyborczy w Gliwicach, że kandydować nie będzie.

Lizbona, 14 grudnia (wł.) Z powodu gwałtownej burzy, fale morskie zmyły 25 domów z miasteczka Estinado, pod Oporto.

Zachodzi obawa, że całe miasto zostało zmyte, wśród ludności szerzy się nieopisana panika.

Konstantynopol, 14 grudnia (wł.) Nocy dzisiejszej spłonął pałac ambasadora angielskiego, przypuszczają, że pożar wynikł z podpalenia, dokonanego z motywów politycznych.

Londyn, 14 grudnia (wł.) Z parowca Delyi, który osiadł na mieliźnie pod Tangierem, zdołano uratować siostrę króla angielskiego wraz z rodziną. 70 pasażerów i 230 ludzi załogi znajduje się jeszcze na pokładzie.

(Telefonem z Warszawy)

Loterya. Dziś, jako w 5 dniu ciągnięcia 5-ej klasy 197 loteryi klasycznej Królestwa Polskiego, padły następujące główne wygrane:

- 4000 rb. nr. 8032, 21379.
- 2000 rb. nr. 734, 4667.
- 1000 rb. nr. 7167, 9229, 10421, 14925, 19061, 21386, 22304.
- 400 rb. nr. 2510, 3222, 5675, 6914, 7919, 8822, 12223, 15455, 15961, 16993, 17455, 21077, 22894.
- 200 rb. nr. 4325, 4821, 5309, 6343, 7743, 8881, 9940, 10987, 11074, 15397, 17457, 17993, 19934, 20085, 23413.

Tabela wygranych.

(Nieurzędowa).

W 4-ym dniu ciągnięcia 5-ej klasy 197-ej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego (w dniu 13-go grudnia) wylosowano następujące wygrane:

- Rb. **4,000** № 20724.
- Rb. **2,000** № № 960 10455 12585 12988.
- Rb. **1,000** № № 2516 5092 7159 8570 22049.
- Rb. **400** № № 1550 1969 1983 2380 4567 9218 13258 14551 19005 19110 21660.
- Rb. **200** № № 1045 2764 5081 5684 4035 6135 7272 8108 9544 12165 14677 14804 15159 19865 20075 20866 25449.
- Rb. **100** № № 199 2568 4600 4691 6505 6628 6668 7265 7414 7825 7959 8650 9128 9805 15679 15702 14357 15714 15805 17465 17856 20162 20505 20515 20656 21574 22869.
- Rb. **80** № № 38 185 256 49 58 62 353 59 421 3978 547 613 725 59 49 84 816 51 94 96.
- 1084 109 59 79 218 31 37 74 351 79 87 411 68 554 614 49 704 59 75 882 963 87.
- 2055 115 79 92 215 359 456 64 94 536 74 613 65 90 803 19 72 911 22 45 61 68.
- 3025 56 42 61 156 68 256 42 55 61 329 40 471 90 551 600 8 52 732 44 58 67 90 805 15 21 22 48 90 93 95 928.
- 4004 79 95 152 68 288 97 327 55 49 65 78 475 527 636 44 720 58 57 98 808 45 73 950 93 97.
- 5054 97 108 11 90 224 40 327 68 440 52 79 90 501

53 68 74 82 86 638 69 88 705 4 55 811 62 71 97 967.
 6122 59 95 254 76 508 79 86 455 52 525 74 81 617
 92 704 10 53 842 46 84 957 46 59 79.
 7145 206 54 57 88 301 4 8 67 69 406 510 28 646 77
 705 44 47 89 845 922 72 91.
 8022 42 79 85 99 125 204 15 87 339 64 65 67 408
 54 576 81 99 645 71 96 733 37 71 808 86 87 902 11 60
 62 94.
 9016 49 100 23 280 90 351 96 400 56 64 68 82 99
 555 615 5841 45 37 70 7 21 32 57 859 73 907 68.
 10065 68 86 87 94 140 66 69 91 266 78 345 59 73 450
 67 95 515 20 56 59 65 617 18 19 20 35 82 712 51 68 839
 75 88 90 900 22 55 57 65 81 85.
 11129 207 55 76 351 459 95 99 514 21 29 80 627 38
 69 78 82 782 831 949 56.
 12014 91 152 259 65 86 91 326 92 450 37 45 46 563
 610 60 76 720 30 61 841 91 923 40 61.
 13005 146 91 95 202 9 73 96 98 351 43 56 401 55
 528 43 48 68 616 756 85 835 86 909 65.
 14149 55 59 95 250 53 75 84 566 98 420 39 49 52
 500 19 25 45 52 64 620 40 74 713 20 48 92 95 801 3 58
 91 904 13 76.
 15028 46 135 36 94 227 93 351 66 89 94 455 90 659
 768 85 861 91 910 84.
 16025 45 180 238 66 307 440 72 74 514 67 641 755
 813 35 60 78 908 59 66.
 17055 145 65 91 94 240 52 64 78 94 385 410 30 67
 73 504 6 15 57 75 607 10 33 49 84 874 920 51 43 96.
 18022 62 94 115 38 70 220 92 395 408 14 504 28 35
 604 5 50 73 722 55 51 71 822 37 41 64 922 48 85.
 19029 117 67 263 81 342 88 417 40 46 541 44 62 91
 95 96 605 12 57 718 57 87 812 46 922 30 45 55.
 20014 36 104 85 97 214 43 55 97 357 408 28 69 91
 502 6 28 44 613 70 713 62 69 70 77 82 864 965 72 93.
 21029 58 84 85 169 94 285 325 24 55 73 90 404 29
 500 32 65 616 725 49 62 85 851 74 918 68.
 22026 54 38 58 87 103 64 225 561 87 454 53 66 83
 91 501 21 59 99 607 8 39 722 25 31 69 89 815 51 49 52
 59 77 91 915 25 42.
 23004 181 235 480 86 97.

**CUKIERNIA
A. DOBERSTEINA**

PRZEJAZD № 18
 PO GRUNTOWNEM ODŚWIEŻENIU
 LOKALU W SOBOTĘ DNIA 16-go b. m.
BĘDZIE OTWARTA. 4768

Dr. H. Rejt
 Średnia № 5, powrócił.

Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne, moczościowe, i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu Salvarsanem Ehrlich-Hata 806 (inferven) Leczenie elektroznością (elektrolizą) i masażem wibracyjnym. Godziny przyjęć od 8—1 i od 4—8 w. w niedziele i święta od 9—2 p.p. Dla Pań osobna poczekalnia. 3689

Piotrkowska 192 dawniej (200)
Lecznica zębów
 M. Riesnik-Epstein.
 Piombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Specyalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron. Reperacje i przeróbki sztucznych zębów na poczekaniu. Ceny bardzo przystępne. 2599

Kotły czyści i naprawia solidnie fabryka kotłów. Kociplaczn. Suwalska 24. 3037d

GIELDA WARSZAWSKA. Sprawozdanie telegraficzne, 14 godzina.

	Zad.	Ofiar.	Trans.		Zad.	Ofiar.	Trans.		Zad.	Ofiar.	Trans.
Czeki na Berlin	46 371	—	—	4 1/2 L. Złamskie	89.80	88.80	89.25	5% Piotrkowa	—	—	—
4% Renta	92.90	91.90	—	4% " "	—	—	—	Akc. Lilpopy	—	—	—
5% Poz. z 1905	103.75	102.75	—	5% L. Warsz	93.50	92.80	93.35	" Putłowski	—	—	—
5% Poz. z 1906	103.75	102.75	—	4 1/2 " "	89.50	88.50	—	" Rudzki i Ska	—	—	610
Premijówka I	481	479	—	5% L. Łódz. s	—	—	—	" Starachowic	—	—	—
" II	377	367	—	4 1/2 " "	—	—	—	B. Hand. Warsz.	—	—	440
Szlacheckie	330	320	—					" Łódz.	—	—	—
				Bank Państwa m. Petersburga							92 37 1/2
				Bank Handlowy m. Warszawy (nowe keye)							424 50
				Rudzki i S-ka (nowe akcy)							121 50

Teatr Popularny Konstantynowska 16.
 W piątek dnia 15-go grudnia 1911 roku
„Koniec Mesyasza”
 (Sabbatai C'wi).
 Dramat w 5-ciu aktach przez Jerzego Żuławskiego.

Z prasy polskiej.

„Pamiętnik V Zjazdu Techników Polskich we Lwowie w roku 1910”, wydany przez stałą delegację V Zjazdu, pod redakcją d-ra Stanisława Anczyca. Lwów 1911. Nakładem Stałej Delegacji V Zjazdu Techników Polskich. Wysokie 4-0, stron dwuszpaltowych 332.

Z czterech naszych zjazdów dawniejszych, pierwszy, krakowski z roku 1882, zostawił po sobie „Pamiętnik”, który jednak wyszedł w 2 lata później (8-0, str. 174). O drugim zjeździe lwowskim z roku 1886 mamy tylko sprawozdania w „Czasopiśmie” lwowskim i w „Przeglądzie”. Podczas zjazdów: trzeciego we Lwowie w roku 1894 i czwartego w Krakowie w r. 1899 wychodziły jako dodatki do „Czasopism” lwowskiego i krakowskiego, „Dzienniki” Zjazdów.

Zasługą stałej delegacji V Zjazdu, a głównie jej sekretarza i redaktora „Pamiętnika”, d-ra Stanisława Anczyca, stanowi wydanie okazałego tomu, którego tytuł i wymiary podane są wyżej. Pamiętnik V Zjazdu zredagowany został starannie i, stanowiąc cenną pamiątkę dla uczestników, jest zarazem wysoce pożytecznym wydawnictwem technicznym, gdyż oprócz interesujących danych o Zjeździe obejmuje cały szereg wartościowych prac, komunikowanych jako referaty, a poświęconych rozważaniu spraw na dobie, odnoszących się do różnych gałęzi techniki. Jest więc niezbędnym podręcznikiem dla każdego technika, pragnącego śledzić rozwój tych gałęzi w kraju.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. K. E.

Data	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %.	Kierunek i prędk. wiatru (metrów na sekundę)	Uwagi
13/XII 1 pp.	742.4	+ 1.8	93	Pd Z 1	Z dnia 13/XII Temperatura max. +3.6 C. min. +0.4 C. Opadu 1.8
13/XII 9 w.	744.6	+ 1.0	96	Pd Z 2	
14/XII 7 r.	745.9	+ 0.4	92	Pd W 1	

POLIKLINIKA Pasaż - Meyera 1.
chorób oczu Tel. № 28-39.
 Godziny przyjęć od 10-12 i od 4-7 1/2, po poł. 2937
D-ra B. Donchina

ZAKOPANE. 3915
„Hotel-pension Warszawski”
 Murowany, urządony z komfortem. Centralne ogrzewanie. Kuchnia wykwintna. Ceny za pensjon od 8 koron.

Bilety po cenach niższych do połowy nabywać można codziennie od 10-ej do 1-ej i od 4-ej do 8-ej wieczorem w cukierni p. Komora, Dzielna róg Wschodniej do dnia przedstawienia do godziny 1-ej po południu, od 5-ej w kasie teatru lecz po cenach normalnych. 4754

Na Gwiazdkę!

Olbrymi wybór najgustowniejszych
KRAWATÓW

Koszul
Kołnierzy
Mankiatów
Szalików
Chustek
Jedwabnych
i półjedwabnych
Szelek

REKAWICZKI

damskie
męskie
dziecinne

Parasoli
Bielizny
wełnianej
i półwełnianej
prof. JAEGERA
Bluzek
Serdaków
Fartuszków

Pończochy
Szałe gazowe i „Crepe de chine”,
Skarpetki
Żabotki, Krawatki,

POLECA MAGAZYN GALANTERYI

M. KOŁODZIEJSKI

№ 3. Ulica ANDRZEJA № 3.

CYRK Devigné

W czwartek dnia 14 grudnia 1911 r. 4009

MONSTRE PRZEDSTAWIENIE.

Występ znakomitego angielskiego tresownika kapitana
Djeri Clarka ze swą trupą

SŁONI-OLBRZYMÓW

Debiut wszechświatowo znanych artystów

TRUPY BANOLLA

(frawający ludzie).

Na zakończenie wielka balet-pantomina

Skating-Rink w cyrku.

Szczegóły w programach.

Początek o g. 8 i pół w.

Miliony osob uzdrowionych!!!

Powagi lekarskie uznaty i orzekły, że

Mydło „Herba”

D-ra Obermeyera (z siostrą miłosierdzia)

jest jedynym najpewniejszym leczniczym środkiem,
usuwającym pryszczki, łupież, wagner, liszaje, krosty,
swędzenie i wszelkie nieczystości skóry.

Miliony kawałków w nocy. Tysiące podziękowań
od wdzięcznych chorych i lekarzy.—Kto chce się sku-
tecznie wyleczyć, niech żąda tylko mydła „HERBA”
z marką siostra miłosierdzia na każdym kawałku, gdyż
wszelkie inne bezwartościowe fałszyfikaty. Sprzedają
w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjnych. 3051

Lecznica

D^{ca} A. Steinberga

BENEDYKTA 22 3, Telefonu 22-52.

(Stosowanie fizjikalnych metod leczenia)

Orthopedia. Mechano-terapia (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i kości). Gimnastyka lecznicza. Pracownia przyrządów ortopedycznych

Gabinet Roentgenowski. Prześwietlenie i fotografowanie. Leczenie chorób skórnych

Gabinet elektro-terapeutyczny. Arterjalizacja. Stosowanie prądów stałych, przerywanych i sinusoidalnych. Elektryczna. choroby nerwowe.

Gabinet światłolecznicy. Kapsle światłne w gorącym powietrzu. Kapsle 4-komórkowe (vitar Zellen 21). 137r

Wyprzedaż pluszu.

Z powodu skasowania składu zupełna wyprzedaż koider pluszu wych, serwet, jak również pluszowych materyałów, meblowych i portyerów po cenach fabrycznych. 4602

Jan Fijał i S-wnie, ul. Rozwadowska № 1, I piętro.

DROBNE OGŁOSZENIA.

A. A. A. A. A. A. A. Podaję do wiadomości Szanownej Klienci!!! Wielka wyprzedaż przedsięwzięta w moim zakładzie mebli tapicersko-stolarskim, w wielkim wyborze nowych jak również używanych, po cenach znacznie niższych, uprzejmie proszę zwrócić się do mojego zakładu przy ulicy Nawrot 37. 10335-6-4

A. Meble różne sprzedam z 4-ch pokoiów. Mieszkanie do odstąpienia, Nawrot 44, m. 3. 10329-4-4

A. Lombard Mikołajewska 25. Okazywa na gwiazdkę. Są do sprzedania zegarki srebrne i złote, nowe i używane, oraz inna biżuteria po cenach bardzo niskich. 10265-9-6

A. Meble wyprzedam tanio aby zaraz: Garnitur salonowy, tremo, stopy, ekran, kredens, stół, krzesła, szafę, otomanę, tualete, łóżka z materacami białozłotą, umywalkę, biurko, fotel, zegar, lampy, gramofon, Piotrkowska 192, m. 5. 10366-3-5

B. Bezzietnemu małżeństwu lub matce z dorosłym synem dam kuchnię na mieszkanie za usługę w towarzystwie, a także potrzebny inkasent z kaucją. Wiadomość: Skwerowa 22, Ostrowski, od 6-iej do 8-iej w. 10360-2-2

C. Chłopiec 16 tetni z 3-ch letnią praktyką w sklepie kolonialno-winnym, poszukuje zajęcia. Oferty w administr. tegoż pisma pod „Pilny”. 10265-6-6

D. Do sprzedania filia piekarska. Wiadomość: Ul. Wólczańska 39. 10375-2-2

D. Do sprzedania sklep zaraz bardzo tanio, Widzewska 119. 10219-4-4

D. Do sprzedania sklep z konfekcją damską. Piotrkowska 132, Kowalewska. 10270-3wc-3

D. Do sprzedania kuchenne urządzenia. Skwerowa 7, w stolarni. 10347-3-2

D. Drukarnia J. Szcześniewskiego (Piotrkowska 118), poszukuje nakładacza. 10399-3-1

D. Do pracowni sukien potrzebna zdolna panna i uczennica. Zawadzka 2-4. 10417-2-1

F. Fryzjerski zakład sprzedam na dogodnych warunkach. Oferty Rozwój pod „K. A.”. 10413-3-1

F. Filia piekarska z magłem do sprzedania. Ludwiki 31 (Luizy). 10371-2-2

F. Futro damskie z kołnierzem, drugie bez pokrycia sprzedam. Od godz. 4-iej. Dzielna 11, m. 7. 10351-3cs-2

K. Kasjerka potrzebna do apteki, Zgierska 54. 10410-1

M. Meble okazują się za bezcen rozprzedam zaraz, wyjeżdżając: Kredens, stół, krzesła, szafa, otomanę, łóżka, materace, bielizniarkę, umywalkę, tremo, kołunni, biurko z fotelem, zegar, lampę, gramofon, maszynę nożną, obrazy olejne, Zachodnia 29, m. 7A. 10367-3-3

M. Meble z 5-ciu pokoiów sprzedam częściowo bardzo tanio: Kredens piękny ozdobny, stół, krzesła, otomanę z lustrem, szafy, bielizniarkę lustrzaną, łóżka z materacami, tualete, umywalkę, tremo duże, biurko, bibliotekę, garnitur pluszowy, drugi jedwabiem kryty, słupy, stoliczki, obrazy, różne drobiazgi. Piotrkowska 223, m. 2. 10388-5-2

M. Magiel jeden zaraz do sprzedania. Wiadomość: Nowo-Zarzewska 5 u stróża. 10348-3-2

M. Meble z trzech pokoi, oraz maszynę nożną rozprzedam tanio. Południowa 24 m. 14. 10269-3-3

O. Osoba w średnim wieku, pracowita, poszukuje miejsca stałego, znająca gospodarstwo domowe i wszelkie szycie, ulica Wólczańska 109, m. 7. 10354-3-3

O. Okój elegancko urządzonej do wynajęcia dla jednej lub dwóch osób z całodziennym utrzymaniem, Benedykta 18, m. 6. 10359-3-5

P. Piwiarnia z powodu zmiany interesu zaraz do sprzedania. Wiadomość: Złota 3. 10350-3-3

P. Poszukuje posady woźnego, szwajcara lub inkasenta, na żądanie mogę złożyć kaucję. Oferty w administr. „Rozwoju” pod „Wacław”. 10342-3-5

P. Pokój skromnie umeblowany, ciepły, zaraz do wynajęcia. Widzewska 150-22. 10383-2-2

P. Przyjmę panny inteligentne na mieszkanie, ulica Rokicińska 31, mieszk. 28. 10375-3-2

P. Potrzebna prasowaczka, Dzielna 22. 10387-2-2

P. Pokój do wynajęcia duży, widny, ładnie umeblowany, Długa 19, m. 7. 10352-3-2

P. Pokój umeblowany z balkonem, osobnym wejściem, zaraz do wynajęcia. Mikołajewska 25. 10411-1

P. Pokój do wynajęcia od 1-go stycznia. Orla 25, m. 20. 10408-3-1

P. Potrzebne zdolne podreżne zaraz, Andrzeja 24, parter. 10402-1

P. Potrzebna zdolna panna do garderoby dziecięcej, Mikołajewska 40, Bazar. 10401-1

P. Prasowaczka zdolna poszukuje zajęcia, Suwalska 31, 1-sze piętro. 10398-1

P. Pokoje słoneczne z osobnym wejściem, z wygodką i usługą do wynajęcia, Długa 72, IV piętro. 10416-3-1

P. Pokój do wynajęcia z utrzymaniem dla inteligentnej kobiety, Piotrkowska 92. Biuro nauczycielskie. 10420-3-1

S. Sklep spożywczo-dystrybucyjny i sprzęty domowe są do sprzedania z powodu wyjazdu. Żytnia 9. 10275-3-3

S. Sklep dystrybucyjno-kolonialny, narożny, dobrze prosperujący, utrzymanie pewne, okazjnie sprzedam, ul. Zarzewska 135. 10358-12-2

S. Sklep sprzedam kolonialno-dystrybucyjny z powodu wyjazdu, ulica Borysia 7. 10369-3-2

S. Skrzypce stare, ograne, do sprzedania, Radwańska 3, w zakładzie fryzjerskim. 10311-2c-2

S. Stolarze potrzebni do polerowania mebli; warsztat mechaniczny w Zgierzu, Nowy-Rynek. 10277-3pc-3

S. Sprzedam dorożkę z koniem, Wysoka 25, stróż wskaże. 10384-3-2

S. Sklep spożywczy do sprzedania, Ul. Wysoka 13. 10374-3-2

S. Szwaczka zdolna i sumienna potrzebna zaraz, Konstancyńska 5, m. 6. 10404-3-1

S. Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania z powodu wyjazdu, ul. Wysoka 29. 10407-3-1

S. Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania, Przejazd 31. 10412-2-1

T. Tużurkowe ubranie sprzedam. Długa 83. Stróż. 10418-3-1

W. Woźnica, przyjaciel koni, doświadczony i chłopiec stajenny potrzebni. Benedykta 88. 10419-2-1

W. Wielki wybór ładnych choinek, duża ilość zdanych do większych lokali i dekoracji, Geyera-Rynek, przy kinematografie „Komet”. 10405-6-1

Z. Zaraz potrzebny zdolny (auslegier) okuwacz, Długa 151. 10400-3-1

Z. Z powodu wyjazdu jest do odstąpienia zaraz sklep. Wiadomość w tymże sklepie, ulica Milsza 27. 10397-3-1

Z. Zaraz sklep do sprzedania spożywczy. Ulica Jakuba 9. Żubardz. 10386-3-2

Z. Zagnal 7-go grudnia wyżeł pół roczny pointer, rasy angielskiej, maści stalowej, łapy białe, koniec ogona biały. Proszę odprowadzić: Nawrot 81, nieprawy właściciel pociągnięty będzie do odpowiedzialności. 10392-2-2

Zagubione dokumenty.

H. Helena Piątek zagubiła paszport wydany z gminy Rosprza, gub. piotrkowskiej. 10322-3-2

H. Henryk Wronski zagubił paszport wydany z magistratu miasta Łodzi. 10415-3-1

J. Jędrka Maryanna zagubiła paszport wydany z magistratu m. Łodzi. 10356-3-3

K. Kłodowski Nusen zagubił paszport, wydany z gminy Bielawy, pow. łowickiego, gub. warszawskiej, za № 1167. 10364-3-3

S. Stanisław Siemiński zagubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Bidermana. 10403-1

S. Stejan Hupiński zagubił paszport wydany z gminy Łęczno, gub. piotrkowskiej. 10414-3-1

S. Stanisława Rozińska zagubiła paszport wydany z gminy Żytno gub. Piotrk. 10249-3-3

Z. Zagnal paszport na imię Franciszka Krzesińskiego, wydany z gminy Stawiszyn, gub. kaliskiej, Brzezińska 82. 10356-3-3

Z. Zagnal paszport na imię Józefa Samplawskiego, wydany z gm. Kłodawa, gub. kaliskiej. 10340-3-3

Z. Zagnal paszport na imię Marcina Linke wydany z gminy Brus, pow. łódzkiego. 10390-3-2

Z. Zagnęła karta od paszportu na imię Franciszka Strzeleckiego wydana z fabryki l. Heinzla. 10409-1

Sypialnia Machoniowa

najnowszej fasonu, do sprzedania u stolarza. Cena przystępna. Wiadomość: ulica Rzgowska 51, skład win. 4672

NA GWIAZDKĘ

polecam po cenach fabrycznych:

Wyżymaczki do bielizny. Maszyny do szycia. Maszynki naftowe „Primus”. Naczynia aluminiowe. Wyroby niklowe i platerowane. Gramofony i płyty. Łóżka żelazne i nitlowane. Materace tapicerskie i siatkowe Otomany. Szezlongi. Leżanki. Umywalki z przyborami. Różne meble drewniane. Lustra. Dywany. Chodniki. Koldry. Linoleum, oraz różne domowe sprzęty.

Zyczącym na raty

M. ROSEN

Nawrot nr. 14. 4612

Ministryam oświaty
MOSKIEWSKIE
PRZYGOTOWAWCZE

Kursy

pulkownika B. Fronszejna
przy uczestnictwie

generała Malinowskiego
profesora szkoły wojennej,
byłego inspektora kadeckich
korpusów. 3813

Karsy przygotowują do korpusu kadetów, na maturę i ochotników 1-iej kategorii. Przyjęcia wciągu całego roku
Moskwa, Mierzakowski 3.

Pracownia sukien i ko-tyumów damskich.

A. OSIECKIEJ, Nowo-Cegielniana Nr. 14-1-e piętro — wykonywa zamówienia dokładnie, po cenach przystępnych. 4564

Sprzedaj Gramofonów

w dużym wyborze, jak również płyty z najlepszych fabryk, ceny niższe niż gdziekolwiek. Zyczącym na raty. Przyjmuję wszelkie reparacje oraz przerabia się gramofony na pathofony. Uwaga: specjalista Plac Kościelny 4. Piotrkowska 108, Jurczyński. 4086

Do pieców pokojowych
są **brykiety**
niezrównane!

Pałają się wolno, tną się długo i trzymają ciepło
jak żaden inny węgiel

Skład węgla
i drzewa p. f. **„DRZEWO”**

Przejazd 21 i 80a. — Tel. 17-09 i 28-60.

Odnaczona **ZŁOTYM MEDALEM** na WYSTAWIE w ROSTOWIE.
Warszawska szkoła kroju i szycia
Apolonii Kopydłowskiej

dplomowanej uczenicy paryskiej akademii kroju. Wydaje patenty i dyplomy z prawami zakładania pracowni, szkół. Nauka grantowna i prędką, prowadzona dwoma systemami; uczenice nabierają wprawy i gustu przy pracowni sukien. Nauka mierzenia, pasowania i modelowania. Kurs wieczorowy po cenach niższych; w kompletach połowa ceny. Nauka kroju teoretyczna 10 rubli. Zapis uczenie w każdym czasie. **Po skończonym kursie uczenie otrzymują posady.** Sprzedaż form papierowych, żurnali i manekinów. Przyjmuje się suknie i kostymany do krajania i pasowania.

Łódź, Piotrkowska № 115. Filja: Bałuty, Zgierska № 54.

NAJLEPSZY a przeto **NAJTANŹSZY**
opat dla użytku domowego
był jest i pozostanie
węgiel kamienny

PRIMA WĘGIEL KAMIENNY KRAJOWY dla fabryk i użytku domowego
A. O. TESCHICH i S^{KA} Widzewska 62.

Prenumerata 4 rb. rocznie.
Najpoczytniejsze pismo ilustrowane dla rodzin
polskich
„DZWONEK CZĘSTOCHOWSKI”

ofiaruje swoim prenumeratom na rok 1912
WYJĄTKOWO BOGATE PREMIUM:
12 książek „Biblioteki domowej”, 12 zeszytów pisma
„Dla młodzieży i Działwy polskiej”, czyli każdy prenume-
rator otrzymywać będzie

TRZY PISMA:

„DZWONEK CZĘSTOCHOWSKI”, pismo miesięczne ilu-
strowane, poświęcone sprawom społecznym, politycznym, poezji,
powieści, historii, wynalazkom, wychowaniu i t. p.
„BIBLIOTEKĘ DOMOWĄ”, poświęconą najżywością
sprawom domu polskiego oraz belletrystyce i
„DLA MŁODZIEŻY I DZIAŁWY SZKOLNEJ”, zawierające
wielce pożyteczne utwory pióra najcelniejszych pisarzy naszych.
Od Nowego Roku 1912 rozpoczynamy druk niezwykle zajmujących
nowości pod tytułem
„Na kresach”, „Od Sommosiery do Lipska”
opowieść z dziejów Księstwa Warszawskiego z roku 1812.
„Tajemnice Pekinu”, na tle dzisiejszej rewolucji w państwie
Chińskim

Prenumerata 4 rb. rocznie.

Adres: Częstochowa, red. „Dzwonka Częstochowskiego”.

Bajecznie tania
Świąteczna Wyprzedaż

Garnitury marynarkowe dawniej 13.50, 16.50, teraz 9.90
Palta damskie dawniej 16.50, 18.50, teraz 6.90

Palta zimowe dawniej 16.50, 18.50, teraz 12.90
Puszyste palta dawniej 18, 20, 22, teraz 11.90

Spodnie dawniej 3.50, 4.50, teraz 2.90
Spódniczki dawniej 3.50, 4.50, teraz 1.90

Nadzwyczaj tania!

Bluzki damskie dawniej 1.10, 1.50, teraz — 90
Palta dla dziewcząt dawniej 6.50, 9.50, teraz 2.90

Bluzki jedwabne dawniej 4.50, 6.50, teraz 3.90
Palta dla chłopców dawniej 6.50, 8.50, teraz 3.90

Halki, Matinki i Szlafroki po cenach niższych do połowy.

Schmechel i Rosner

Piotrkowska № 100.

Na stołach GWIAZDKOWYCH

w KSIĘGARNI

Ludw. Fiszera

Piotrkowska № 48

przygotowano w wielkim wyborze:

Dla dzieci: Książeczki: obrazkowe, baśnie, powiastki, opowiadania.
Dla młodzieży: Powieści histor., moralne, opisy podróży, książki popularno-naukowe i t. p.
Dla dorosłych: Belletrystyka, poezye, dzieła treści naukowej, klasyków, wyd. art. i t. p.

Na składzie są wszystkie nowości wydane w ostatnich czasach.

4762

FARTUCHY

JAKO NAJPRAKTYCZNIJSZE
podarunki gwiazdkowe

POLECA

Ad. Horak Piotrkowska 149.

Największa i najstarsza fartuszarnia na miejscu.

Każdy 5-ty kupujący
OTRZYMUJE FARTUSZEK LALKOWY BEZPŁ.
W NIEDZIELĘ ZAMKNIĘTE. 4770

DO WYNAJĘCIA
3 pokoje

z kuchnią, z wszelkimi wygo-
dami (elektryczne oświetlenie).
Piotrkowska 200. 4696

Handlowcy inteligentni

znajdą stałe lub przejściowe zatrudnienie przy wysokim wynagro-
dzeniu.

Zgłosz. osob. w Hotelu Wiktorya 51. 4764-3-1

Na Gwiazdkę

LEŚNA KRÓLEWNA. Z 12 kolor. tablicami	Baśń Or-Ota. 1,50
LEGENDA POLSKA. Wybór baśni, legend i wierzeń lada polskiego	Z. Mazur. —50
POEZYE DLA DZIECI. Wybór zrobiony przez autorkę,	M. Konopnicka. w oprawie —60
MOJE PISEMKO. Tom 420 str. z 150 rysunk. w ozd. opr. po rb.	Roczniki w oprawie. 1,50
OPOWIADANIA O ZWIERZĘTACH. Z licznymi rysunkami,	M. Weryho. w opr. —60
W UPOMINKU (DLA JÓZI). Powiastki i opowiadania, z rysunkami,	M. Weryho. —90
WŁADCA PRZESTWORZY. Powieść fantastyczna, z 5 rysunkami	J. Kruk. w opr. 1.—
TAJEMNICZY RYBAK. Powieść dla młodzieży, z rysunkami	J. Verne. w opr. 1.—
JUREK BRONICZ. Powieść dla młodzieży,	K. Wołyńska. w ozd. opr. —50
KOŃ. Towarzysz człowieka, z 27 ilustr. w opr.	B. Dyakowski. 1,80
Z NASZEJ PRZYRODY. 24 tabl. kol. oraz 237 rys. kol. w ozd. opr.	Opisał B. Dyakowski. 5.—
NASZ ŚWIAT. Tom 448 str. z 133 rysunk. w ozd. opr.	Roczniki w oprawie. po 2.—
NASZ KALENDARZ. Roczn. ilustr. dla młodzieży z rys. w opr.	Na rok 1912. —35

WYDAWNICTWO **M. Arcta** Nowy Świat № 53.
Księgarnia **M. Arcta** w WARSZAWIE

Nowe Książki

ANIA Z ZIEŁONEGO WZGÓRZA. Powieść dla młodzieży, 2 tomy w ozd. opr.	A. Montgomery. 2.—
OFIARA SIOSTRY. Powieść dla młodzieży, w ozd. opr.	A. Wilson. 1,80
NIESPODZIANKI ŻYCIA. Powieść dla panienek, w ozd. opr.	A. Domańska. 2.—
HELA. Opowiadanie ze świeżo przeżytych dni, w opr.	A. Domańska. 1,50
GODY ŻYCIA. Opowieść ilustr. A. Gawinińskiego, w ozd. opr.	A. Dygasiński. 3,30
NASZ LAS I JEGO MIESZKAŃCY. B. Dyakowski. Z 250 rys. oraz 7 tabl. kol. Wyd. II, rozszerzone i uzupełn. w opr.	2,80
ŻYCIE DLA OJCZYZNY. Powieść z czasów T. Kościuszki, z rys. w opr.	W. Gomulicki. 2,20
PRZEZ KRWAWE BOJE. Powieść z czasów Batorego, z rys. w ozd. opr.	E. Jeziński. 1,20
NA DWORZE KRÓLOWEJ ANNY JAGIELLONKI. Z. Morawska. Powieść hist., z rysunkami, w opr.	1.—
STAROŚCIC W SYNTAKTYCE. Opowiadanie z czasów Saskich, z ilustr. w ozd. opr.	M. Mossoczołowa. 1,20
ZDOBYCIE SANDOMIERZA. Opowiadanie hist., z rysunkami, w opr.	W. Przyborowski. 1,35
NIEZNANY BOHATER ŚLĄSKI. Powieść historyczna, z rysunk. w opr.	A. Zielińska. —75
ROZBITKI. Powieść, z 12 rysunk., w ozd. opr.	J. Verne. 1.—

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Ilustrowany katalog na żądanie bezpłatnie.

DO PRACOWNI
KONFEKCYI DAMSKIEJ
WŁ. JANISZÉWSKIEJ
POTRZEBNE
kompletnie zdolne
Staniczarki.

Ulica Przejazd № 16, I-sze piętro od fronta.

Dla robotników
wielkie ustępstwo!!!

„Skóra angielska” na męskie i dziecięce ubrania jest nie do zdarcia. Ostrzegamy, że „Lwia Skóra” jest lichem podrobieniem. Ilość 40 kop. Piotrkowska 128, m. 15. 4684

Ogłoszenie.

Poszukuję zdolnego Słuszarza-mechanika, obeznanego z motorami na gaz ssany oraz instalacjami elektrycznymi do jednej z większych fabryk koronek w Kaliszu. Pierwszeństwo mają tacy, którzy poprzednio podobną posadę zajmowali. Uprasza się o składanie ofert w administracji pod lit. „A. B.”. 4752

Towarzystwo Akcyjne Wydawnicze i Księgarsko-Handlowe

„LEKTOR”

Zarząd w Wilnie.

Oddział Łódzki Piotrkowska 174. Telefonu 25-77.

**Sprzedaż książek na raty, począwszy
od rubla miesięcznie.**

Poleca wydawnictwa polskie, rosyjskie i niemieckie w oprawach bibliotecznym, ozdobnym i wytwornym. ::: Katalogi wysyła się gratis i franko.

POSZUKIWANI ZDOLNI AGENCI.

Pracownia
sukien damskich
i dziecięcych
Jadwigi Burzyńskiej
Główna № 18
m. 50, (parter).
Przyjmuje roboty i wykonuje takowe podług wymagań Szan. Klienteli

Do wynajęcia

5 pokojów

z wygodami od 1 kwietnia 1912 roku. Wiadomość: Widzewska 160, m. 6, Łatkiewicz. 4726

Jedynie zdrowe i smaczne

OBIADY

na świeżem maśle dla stałych stołowników. Składowa 21, mieszk. 14, III piętro. 4692

MEBLE

wyprzedają najtaniej za gotówkę i na raty, Br. Karabanów, Mikołajewska 22. 4738

5 rb. nagrody.

W niedzielę zginął pies, wyżeł-ponter, czarny podpalany, małego typu ze skórzonym paskiem na szyi. Łaskawy znalazca raczy odprowadzić: Ulica Emilii № 18, mieszk. 4, stróż wskaże. 4732

ZUPEŁNE WYLECZENIE!

ODCISKI wyleczy zupełnie każdy po użyciu amerykańskiej maści przeciw odciskom „CORRIDIDE DE KEENE” w cenie 60 k. Zwraca się pieniądze, gdyby wygojenie nie nastąpiło. Żądać we wszystkich aptekach, składach aptecznych i periamerykach, Reprezentacja na całą Rosję: H. Neumann, Łódź, Piotrkowska № 89, Telefon № 16-20. 5644-10-1

Ważne dla Pań!

Znane ze swej dobroci pieczywo z piekarni elektryczno-mechanicznej Pasaż-Szulca № 32, oraz wielki wybór mąki. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. Cena umiarkowana. Oddział ze sprzedażą mąki pozostaje w dalszym ciągu przy ulicy Składowej № 30, dom własny. WALENTY ZBONIKOWSKI.

OKRYCIA, KOSTYUMY, SUKNIE
PIĘKNIE WYKONYWA

Pracownia Stanisławy
Krój dobry, robota solidna.

Przejazd 48 m. II, II piętro, wejście z podwórza.

CENTRALNA KLINIKA chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACJA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 65 KOP. PRZERÓBKA i REPARACJE ZĘBÓW 50 KOP. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światłolecznicy

Dr.ów L. Falka, Z. Gołca i St. Jelnickiego,
Wólczańska № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płaca za poradę 60 kop.
Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11½—1½ pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano i od 12½, do 1½, po południu.
Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specjalnie pani Dr. Zand Tennenbaumowa w pomieszczeniu, środy i piątki od godz. 5½ — 6½, po południu. 1738r

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE. WŁOSÓW, (kosmetyka), WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE I NIEMOCY PŁCIOWE. LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606. Ul. Południowa № 2. Przyjmuję od godz. 8—1 r. i od 4—8 w. panie od 5—6 po poł. 1420—7

ZĘBY sztuczne 50 kop. Piłomy 35 k. Wyrwanie zęba 15 kop. Wycinanie zębów bez bólu. Przeróbka i reparacje na poczekaniu. Lecznica zębów, ul. Główna № 55. 4244

Powrócił

Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7. Tel. 170. Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Godziny przyjęć: panowie od g. 9—11 r. i 5—8 po poł., panie 4—5 po poł.; w niedziele i święta 8—12 r. 1463r

Dr. ROSENBLATT

Choroby uszu, nosa i gardła. PIOTRKOWSKA Nr. 35. Telefon 19—84. Przyjmuję od 10—11 i od 5—7; w niedziele od 10—11. 2857

Powrócił z zagranicy

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych. Gabinet Roentgenowski i światłolecznicy, Krótka 4 tel. 19 41. LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606. Przyjmuję od 8—2 i od 5—9 w. Dla pań osobna poczekalnia. 425r

Dr. med. LEYBERG

b. długoletni lekarz kliniki wiedeńskiej. Ch. skóry, weneryczne i moczopłciowe. Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8. Dla pań 5—6, poczekalnia oddzielna. W niedziele tylko do obiadu. Krótka 5, telef. 26-50. 2114

Dr. FRANCISZEK

KOZIOLKIEWICZ (starszy) Telef. 17-14 Piotrkowska 103. Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjm. od 9½—11 r. od 6—8 pp. 1426r

SPECYALISTA

chorób skórnych, wenerycznych i niemocy płciowej

Dr. LEWKOWICZ

POWRÓCIŁ. Przy sypilisie zastosowanie preparatu „606“. ZACHODNIA № 33. od 9—1 i 6—8, dla Pań od 5—6, w Niedziele 9—3. 2897

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11. Sypilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych. LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606. Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w. dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746r

Dr. Rejt

Srednia 5, powrócił. Sp.: Choroby skórne, weneryczne, włosów, kosmetyka lekarska. Leczenie Sypilis Salvarsanem EHRlich-HATA 606 (interwen). Leczenie elektrycznością (elektrolizem) i masażem wibracyjnym. Dla pań osobna poczekalnia. Godz. przyjęć: od 8—1 rano i od 4—9 w. W niedziele i święta od 9—2 p.p. 3589

Dr. A. GROGLIK

Zachodnia 68 przy ul. Zielonej. Choroby skóry weneryczne i dróg moczowych. Przyjmuję 8½—11½, r. i 6—8 w.; panie 5—6 wiecz. W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 2474-r

Ból głowy i migrenę

natychmiast usuwa „MIGRENO-NEVROSIN“ Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Są już falsyfikaty. Więcej żądać w aptekach i skl. apt. proszków wyrabianych TYLKO W PŁOCKU i z podpisem wynalazcy A. Gąseckiego na każdym. Proszek 10 kop. 2553

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i weneryczne. Ul. MIKOŁAJEWSKA № 18. Godz. przyjęć: od g. 9—12 i od 4½ — 7½ wiecz. w niedziele i święta od 9 do 12½. № telefonu 20-60. 1877

Dr. Maksymilian Papierny

AKUSZER i SPECYALISTA CHOROBY KOBIECYCH. ulica Południowa № 23, Telefon 16-85. Przyjmuję do 11 rano i od 4½ do 6½ po poł. 233r

Dr. Fr. Łukasiewicz

Staro-Zarzewska № 36, róg Sosnowej. Choroby żołądka i kiszki, wewnętrzne i dziecięce. Przyjmuję do g. 11 rano i od 3-ej do 6-ej po poł. 2209r

Dr. med. Goldfarb

powrócił. Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuję od godz. 9—12 rano i od 6 8 wiecz.—Dla pań od 5-6 w niedziele tylko od 9—12. Zawadzka № 18. 3617

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisł. Piórkowski PIOTRKOWSKA № 115. Przyjm. od 9—10 rano i od 5—8 wiecz. kobiety od 4—5. 1331-r

Dr. Jan Cadarski

Akuszerya, choroby chirurg. i kobiece. Przyjmuję do 10 r. 4—6 po poł. Ul. Cegielniana 9 m. 4. 2671

Dr. Sołowiejczyk

choroby dzieci i wewnętrzne. Specjal. cierpienia piersiowe. Powrócił. 2665. Andrzej 4, telefon 18-47. godz. przyjęć: 9—10 r. i 5—6 pp.

ZAKŁAD FRYZYERSKI

egzystujący lat 10 w sąsiednim miesiecu z wyrobioną najlepszą klientelą w mieście, jest do sprzedania z powodu niespodziewanych okoliczności, na dobrych warunkach, byle zaraz. Oferty proszę składać w administracji „Rozwoju“ pod literą „B“. 4785

Nagrody 10 rubli.

Zgubiono w sobotę jadąc z dworca Dr. Z. F. L., ulicami Widzewską, Przejazd, Piotrkowską do Czerwonej Żółta skórzana walizka. Uczelny znalazca zechce takową zwrócić do kantoru L. Geyera, Piotrkowska 282 za powyższą nagrodę. 4784

JAVOL

Zdawna wypróbowany środek do pielęgnowania włosów. Potęgaje ich porost, zmiękcza je czyni je bajnymi, nadaje im połysk jedwabisty i przepaja przepyszny zapachem. Javol jest dobrodziejstwem dla włosów.

Składy główne: Alex Loss & Co., Riga, Kadistrasse 11/13; Waldeker & Poeppl, Petersburg, Kamiennogostrowskij prosp. 20; Władysław Hoffman i S. sp., Warszawa, Zielna 46. Sprzedaż JAVOLU we wszystkich składach aptecznych i perfumeryach. (Naśladowanie bez wartości).

Dr. Oetkera

proszek do pieczywa

podnosi wszelkie ciasto i ciasteczka, czyniąc je kruchemi i lekkostrawnymi. Spr. bujcie przyrządzić ciasto podług podanego na każdej paczce sposobu użycia.

Generalny Reprezentant i skład

Gustaw Rosenthal, Zabia № 9.

2573

Dr. H. Rueger

Nawrot № 1. Choroby wewnętrzne. Przyjm. 4—6 p. poł. 3028

Dr. med. Maisel

Staro-Zarzewska 64. Akuszerya, choroby kobiece i dzieci. — Przyjmuję: od 8½—9 i od 3—6½. Dla niezamożnych od g. 5—6 bezpłatnie. 3588

Dr. med. W. Kotzin

Ulica PIOTRKOWSKA 71. Choroby serca i płuc, przyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4—6 pp. 2763r. № telefonu 21.19.

Dr. I. Silberstrom

przeprowadził się na ul. Zawadzka № 12. Choroby skóry, włosów i weneryczne. Przyjmuję od 11½—2½ p. p. i od 5½—8½ w. Panie: 4½—5½, po poł. W niedz. do 3—9i do 801. 712r

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne. Nawrot 2. Przyjmuję od 8—10½ i od 6—8 po poł., panie od 5—8. W niedziele i święta od 8—1 r. 378r

Dr. med. Michał Kantor

choroby chirurgiczne. ul. Południowa 3. Tel. nr. 1827. Przyjmuję od 8 — 10 i od 3 — 6 po poł. 4280

Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE, SKÓRY, DRÓG MOCZOWYCH. Benedykta № 9. (9—12 r. i 4½—7½ w.) 1483

Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne. CEGIELNIANA 14. Od g. 11—1 i 4—7½ w. 76r

Dr. H. Sadkowski

Piotrkowska 120. Przyjmuję z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszki). Codziennie od 8—10 rano i od 5 do 7 po poł. Telefon 23-10. 350r

Dr. A. S. Tennenbaum

Chor. wewnętrzne i dzieci. (Choroby żołądka i kiszki). Wschodnia № 49. przyjm. od 8—9 r. i 5—7 p. 3542

ODCISKI

brodawki, zgrubiałą skórę usuwa najskuteczniej znane i nagrodzone Wielkim Złotym Medalem w Paryżu

ARAGO

ST. GÓRSKIEGO w Warszawie, Leszno № 12. Cena 35 i 60 kop. Żądać wszędzie. Wystrzeżenie się naśladowników. Zwracać uwagę na markę Gładzator. 2613

ED. SEILER

Pierwszorządna fabryka fortepianów i pianin

Królestwo Pruskie medal Państwowy w dziedzinie przemysłu.

NAJWYŻSZE NAGRODY:

WITTENBERG	1869
KASSEL	1870
LINZ	1872
MOSKWA	1872
POZNAŃ	1872
WIEN	1873
FILADELFA	1876
LINZ	1877
MELBOURNE	1881
AMSTERDAM	1883
NORYMBERGA	1886
BOLONIA	1888

NAJWYŻSZE NAGRODY:

MELBOURNE	1888
CHICAGO	1893/4
BERLIN	1896
GRAHAMSTOWN	1898
ZWICKAU	1900
CORE	1902
LANDSBERG	1905
TILSIT	1905
GÖRLITZ	1905
MEDJOLAN	1906
BERLIN	1907
DREZNO	1910

Wszelkie modele naszych fortepianów i pianin wykonują się na żądanie we wszystkich stylach, jako to: Empire, Rococco, Flamandzkie, Gotyckie, nowoczesne i t. d. Wszelkie instrumenty zaopatrzone w najlepsze mechanizmy repetycyjne, krzyżowe struny, oraz ramy żelazne.

Dostawcy nadw. Królestwa Włoskiego i Wielkiego Księstwa Heskiego.

Największa fabryka fortepianów na Szląsku Pruskim

FORTEPIANY I PIANINA SEILERA

odpowiadają w zupełności wszelkim wymaganiom nowoczesnym, odznaczając się sympatycznym tonem oraz lekkim elastycznym rodzajem gry i nie osiągniętym przez żaden inny fabrykat. Chlubne świadectwa mistrzów przeszłości przewyższone zostały pochwałami największych artystów oraz rzeczoznawców doby obecnej. Fortepiany Seilera budzą zamiłowanie do gry i śpiewu.

PRZEDSTAWICIEL NA KRÓLESTWO POLSKIE.

Józef Grzegorzewski

Łódź,
Piotrkowska
Telefon 14-02.

FABRYKA Liegnitz Wilhelmstrasse	FILJA Berlin W. Schillstrasse.	FILJA Wrocław Gartenstr. 48-52	FILIA Londyn W. Oxford street.
--	---	---	---

Skład win 1835

M. D. OKOJEWY

Dzielna № 11

Zdrowie jest bogactwem i szczęściem!!!

Kto cierpi na żołądek, głowę i ogólne niedomaganie ten powinien pić **Wino żołądkowe № 7**, zatwierdzone przez rząd za Nr. 3478. Wino żołądkowe, zastawiane w Ekaterynburskim pułkowym lazarecie przy chorobach żołądka, wykazało znakomite rezultaty, co stwierdza świadectwo, wydane przez starszego lekarza w 1910 r., jak również w 1911 r. przez starszego lekarza szpitala Czerwonego Krzyża, gdzie wino było z powodzeniem stosowane. Wina żołądkowe № 7 w żadnych innych składach niema jak tylko w składzie win M. D. OKOJEWY, Dzielna № 11. OLIVA do lampek 20 kop. funt. KNOTKI bezpłatnie.

Dom handlowy Bracia Uzdańscy Warszawa Senatorska 22

niezależnie od przedmiotów gospodarstwa wojskowego, otwiera dział sprzedaży towarów dla osób prywatnych. **Kupuje na własny rachunek i przyjmuje na skład dla komisowej sprzedaży poważniejsze artykuły.** Zgłoszenia listownie lub osobiście w godzinach biurowych. 5959

MIÓD

gwarantowanej dobroci po 28 kop. za funt, oraz wina w najlepszych gatunkach, bakalie, orzechy, pierniki, poleca na święta skład win Stadnickiego, Andrzeja 10. 4754

Dla wszystkich na Gwiazdkę

niebываła okazja!

Po zlikwidowanej fabryce, sprzedajemy piękne wełniane towary na damskie suknie i bluzki po bajecznie niskiej cenie, Piotrkowska № 128 miesz. 15. 4682

EGZYSTUJĄCA OD LAT 20 W ŁODZI

Pracownia haftów
i ZNACZENIA BIELIZNY
D. Mazurkiewiczowej

z dniem 1 października r. b. przeniesiona została na ulicę
Przejazd 16,
m 24.

Przyjmuje się uczennice.

Ulica PRZEJAZD № 16.

MASŁO

na pudy, beczki i funty w różnych gatunkach jak również

!! Na święta !!

SERY
OWOCE
MIÓD
JARZYNY
ZWIERZYNE
DRÓB BITY i t. p.

3897

!! Na święta !!

wiejskie produkty poleca i prosi

o wczesne zamówienia na święta.

Skład Masła i produktów wiejskich

O. TAUCHERT, Andrzeja 3. Telefon 21-52.

DYREKCJA

Piotrkowskiego Tow. Kredytowego Miejskiego

Stosownie do art. 22 Ustawy Towarzystwa podaje do powszechnej wiadomości, że wymienione niżej osoby zgłosiły się do Dyrekcyi z żądaniem przyznania im pożyczek na ich nieruchomości:

Położonych w Bałutach Nowych:

- Nr. 558—16⁶⁵¹ Karol Ludwik i Krystyna małż. Demin rb. 3,000.
- Nr. 178—16⁹⁹⁶ Gustaw Gilke (Zilke) rb. 16,000.
- Nr. 192—16³⁹⁴ Teodor i Wanda małż. Fridensztab rb. 14,000.
- Nr. 42B 16³⁵⁵ Tomasz i Rozalia małż. Włodarscy rb. 11,000.

Położonych w Radogoszczu:

- Nr 249—103¹³³ Szmul i Chana-Łaja małż. Ryszpán rb. 6,000.
- Nr. 402—103⁴⁹⁰ Jojne i Cyrla małż. Lewin rb. 2,000.
- Nr. 392—103⁴⁷⁵ Jojne Lewin rb. 10,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko żądanym pożyczkom winny być złożone Dyrekcyi przez osoby zainteresowane w przeciągu dni 14-tu od daty podania niniejszego ogłoszenia.

L. LIPIŃSKI

Magazyn i Fabryka Wyrobów Jubilerskich.

Wierzbowa № 7 (Plac Teatralny w Warszawie. Tel. 75-12.

Firma egzystuje od 1875 roku.

Wielki wybór Brylantów, Rubinów, Szmaragdów, Szafirów i Perel.

Pierścionki, Koleczki, Bransolety, Brosze, Plaques i Pendantiis.

Kolje z perel (sznarki pojedyncze).

Spinki złote, srebrne i emaljowane. Medaljony i breloki.

Ołówek, Pióra, Scyzoryki, Cygarniczki i Szczoteczki złote, srebrne i emaljowane

Lornetki, Paderniczki i Bonbonierki emaljowane.

Papierośnice złote, srebrne i emaljowane.

Łańcuchy złote i z platyną

Zegarki złote z brylantami.

Srebra stołowe gładkie i stylowe.